

TOPOPREST

PLAN URBANISTIC GENERAL
VOLUMUL I MEMORIU GENERAL

COMUNA DERSCA
JUDEȚUL BOTOȘANI

PROIECT NR. 60 /1154/ 2018

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
2. SINTEZA STUDIILOR ANALITICE ȘI PROSPECTIVE, DIAGNOSTICUL GENERAL ȘI PROSPECTIV - STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII	11
2.1 EVOLUȚIE	11
2.1.1 Scurt istoric cu privire la vechimea satelor, a comunei cât și a teritoriului locuit.....	11
2.2 ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL	12
2.2.1 Considerații generale.....	12
2.2.2 Geologie și Relief.....	12
2.2.2.1 Geologie	12
2.2.2.2 Relief și caracterizare morfologică și morfometrică	13
2.2.3 Date seismice	14
2.2.5 Climatologie.....	16
2.2.6 Hidrografie și elemente hidrologice.....	17
2.2.6.1 Apele subterane	17
2.2.6.2 Apele de suprafață	17
2.2.7 Vegetația și fauna.....	18
2.2.8 Pedologie	18
2.3 ELEMENTE DE MOBILITATE URBANĂ – EXISTENTE – RELAȚII ÎN TERITORIU	19
2.4 POTENȚIAL ECONOMIC	19
2.5 POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE	21
2.6 CIRCULAȚIA.....	26
2.7 INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL	28
2.8 ZONE CU RISCURI NATURALE	34
2.9 ECHIPARE EDILITARĂ.....	35
2.9.1 Gospodărirea apelor.....	35
2.9.2 Alimentarea cu apă	35
2.9.3 Canalizare.....	35
2.9.4 Alimentarea cu energie electrică	35
2.9.5 Telefonie.....	35
2.9.6 Alimentarea cu energie termică	36
2.9.7 Alimentarea cu gaze naturale	36
2.9.8 Gospodărire comunală.....	36
2.10 PROBLEME DE MEDIU	37
2.11 NECESITĂȚI ȘI OPTIUNI ALE POPULAȚIEI	45
2.12 POTENTIALUL TURISTIC AL COMUNEI.....	46
2.13 DISFUNCȚIONALITĂȚI (LA NIVELUL TERITORIULUI ȘI LOCALITĂȚII).....	51
3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ - PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ.....	52
3.1 STUDII DE FUNDAMENTARE	52
3.2 POLITICI ȘI PROGRAME DE INVESTIȚII PUBLICE NECESARE PENTRU IMPLEMENTARE - EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI.....	52
3.3 ELEMENTE DE MOBILITATE URBANĂ – PROPUSE - OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU	53
3.4 DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE.....	53
3.5 EVOLUȚIA POPULAȚIEI.....	55
3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI	56
3.6.1 Organizarea circulației rutiere și a transportului în comun.....	56
3.7 INTRAVILAN PROPUS. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL	58
3.8 MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE.....	64
3.9 DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE.....	65
3.9.1 Gospodărirea apelor.....	65
3.9.2 Alimentarea cu apă	65
3.9.3 Canalizare.....	65
3.9.4 Alimentare cu energie electrică	66
3.9.5 Telefonie.....	66
3.9.6 Alimentare cu energie termică.....	66
3.9.7 Alimentare cu gaze naturale	66
3.9.8 Gospodărire comunală.....	67
3.10 PROTECȚIA MEDIULUI.....	68

3.10.1 Protecția biodiversității, florei și faunei	69
3.10.2 Protecția pădurilor și a altor forme de vegetație	69
3.10.3 Protecția populației și sănătatea umană.....	70
3.10.4 Protecția solului.....	70
3.10.5 Protecția apelor	71
3.10.6 Gestionarea deșeurilor.....	72
3.10.7. Protecția calității aerului	75
3.10.8 Protecția așezărilor umane	76
3.10.9 Protejarea valorilor materiale, patrimonial cultural, inclusiv cel arhitectonic arheologic și peisagistic	80
3.11 REGLEMENTĂRI URBANISTICE	81
3.12 LISTA PRINCIPALELOR PROIECTE DE DEZVOLTARE ȘI RESTRUCTURARE	83
4. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA PLANULUI - CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE	84

1. INTRODUCERE

1.1 Date de recunoaștere a Planului Urbanistic General

1.1.1 Denumirea lucrării

Plan Urbanistic General al comunei Dersca, județul Botoșani

1.1.2 Beneficiar

Consiliul Local al comunei Dersca

1.1.3 Proiectant general

S.C. TOPOPREST S.R.L. Piatra Neamț, B-dul Dacia, nr. 6A, Bloc Unic, parter, județul Neamț

1.1.4 Subproiectanți, colaboratori

Biroul individual de arhitectură Eugen Alexandru Micșa, cu sediul în Piatra Neamț, str. Mihai Eminescu nr. 2, bloc D₁, scara B, ap. 37, județul Neamț

1.1.5 Data elaborării

Martie 2023

1.2 Obiectul Planului Urbanistic General

Planurile urbanistice generale (P.U.G.) au caracter de reglementare (caracter operațional) și răspund programului de amenajare spațială a teritoriului și de dezvoltare a localităților care compun unitatea teritorial – administrativă de bază.

P.U.G. se elaborează în scopul:

- stabilirii direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localităților;
- utilizării raționale și echilibrate a terenurilor necesare funcțiilor urbanistice;
- precizării zonelor cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent);
- evidențierea fondului valoros și a modului de valorificare a acestuia în folosul localității;
- creșterea calității vieții, cu precădere în domeniile locuirii, dotărilor aferente locuirii și serviciilor;
- fundamentării realizării unor investiții de utilitate publică;
- asigurării suportului reglementar (operațional) pentru eliberarea certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire;
- corelării intereselor colective cu cele individuale în ocuparea spațiului.

Materializarea propunerilor de amenajare spațială și dezvoltare urbanistică, reglementate prin P.U.G., se face în timp, în funcție de fondurile prevăzute din bugetul propriu unităților teritoriale administrative de bază, în corelare cu fondurile alocate de la bugetul statului sau ale unor întreprinzători.

Dintre principalele obiective urmărite în cadrul Reactualizării Planului Urbanistic General se menționează:

- optimizarea relațiilor localităților cu teritoriul lor administrativ și județean;
- valorificarea superioară a potențialului natural, economic și uman;
- organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații existente;
- stabilirea și delimitarea unui nou intravilan care să corespundă necesităților viitoare de dezvoltare;
- stabilirea și delimitarea de noi zone construibile;
- stabilirea și delimitarea noilor zone funcționale;
- stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;
- stabilirea și delimitarea zonelor protejate și de protecție a acestora;
- modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare;
- evidențierea deșinărilor terenurilor din intravilan;
- stabilirea noilor obiective de utilitate publică;
- stabilirea unui mod superior de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor.

1.2.1 Solicitări ale temei – program

Actualizarea Planului Urbanistic General al comunei Dersca, județul Botoșani.

Prin realizarea prezentei lucrări se dorește actualizarea bazei legale urbanistice aferente teritoriului administrativ Dersca, prezentându-se și impunându-se reglementări urbanistice care să conducă la o dezvoltare economică și socială a zonei, conform tuturor proiectelor care urmează a se efectua în zonă.

Se propune realizarea unui suport topografic real care să confere posibilitatea materializării întregii gândiri de dezvoltare a zonei și care să fie ușor de exploatat.

Planul Urbanistic General al comunei Dersca este documentul coordonator principal în contextul constituirii unei dezvoltări armonioase și corelate a elementelor structurale ale mediului urban, centrului administrativ și civil, teritoriilor locuibile, zonelor industriale și de agrement, sistemului de deservire al populației și infrastructurii tehnice adecvate.

Problema de bază a proiectului P.U.G. este pronosticul și determinarea parametrilor - cheie pentru dezvoltarea teritoriului, potențialului socio - economic, pentru optimizarea rețelei stradale, transportului public, pentru amenajarea edilitară a comunei.

Zonificarea funcțională a teritoriului comunei, cu considerarea factorilor de mediu, exigențelor ecologice, relațiilor economice și sociale în baza analizei și evaluării situației existente este tema pentru un pronostic optimal și eficient în format complex.

1.2.2 Necesitatea și scopul lucrării

Necesitatea lucrării decurge din depistarea și asigurarea unor condiții favorabile desfășurării funcțiilor localităților rurale, care, după anul 1989 cunosc procese noi de dezvoltare.

Lucrarea are ca scop evidențierea situației actuale, a problemelor și a propunerilor de dezvoltare urbanistică a comunei Dersca, din punct de vedere al amenajării teritoriului, în corelare cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Botoșani (P.A.T.J.), cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Regional - Regiunea

de Nord - Est și cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.) - secțiunile I ÷ V.

1.2.3 Domenii de utilizare

Lucrarea se va constitui într-un instrument operațional practic aflat la îndemâna Consiliului Local și al Primăriei comunei Dersca, care hotărăsc strategiile de dezvoltare și amenajare a teritoriului pe care îl administrează.

Regulamentul aferent lucrării va sta la baza elaborării tuturor documentelor și documentațiilor pentru aprobarea construcțiilor de locuințe și a celorlalte obiective de utilitate publică.

1.2.4 Efecte economice și sociale scontate

Lucrarea va putea contribui, indirect, la creșterea nivelului de trai al populației prin găsirea unor soluții de amenajare a teritoriului care să asigure un grad de confort acceptabil, o sumă de utilități și obiective de utilitate publică care să satisfacă nevoile colective în spațiul administrativ.

1.2.5 Prevederi ale programului de dezvoltare a localității, inițiat și aprobat de Consiliul Local

- Înființare rețea de canalizare și stație de epurare;
- Modernizare drumuri de interes local, drumuri comunale și de exploatare, trotuar pietonal;
- Realizarea unor lucrări hidraulice – iazuri;
- Modernizarea infrastructurii de învățământ;
- Amenajare locuri de parcare în centrul civic al comunei;
- Amenajarea unui parc de joacă;
- Modernizarea pieței din comună;
- Realizarea unui centru social pentru persoane vârstnice;
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de sănătate – dispensar uman;
- Amenajarea unei baze sportive;
- Amenajarea căilor de acces la siturile arheologice de pe raza comunei;
- Amenajarea unui centru de asistență socială;
- Aducțiune cu gaze naturale;
- Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;
- Achiziționarea unei autospeciale pentru dotarea Serviciului pentru Situații de Urgență.

1.2.6 Ediții anterioare ale P.U.G., modificări sau completări necesare

Planul Urbanistic General comuna Dersca, elaborat în 1997 de către S.C. NORD PROIECT S.A. Botosani

Planul Urbanistic General comuna Dersca, elaborat în 2004 de către S.C. ARHIDOM S.R.L. Botosani

Planul Urbanistic General anterior a fost elaborat în anul 2004, de către S.C. ARHIDOM S.R.L. Botosani. Datorită modificării cerințelor din punct de vedere urbanistic și al amenajării teritoriului s-a impus realizarea prezentului Plan Urbanistic General pentru comuna Dersca.

1.3 Surse de documentare

Planul Urbanistic General comuna Dersca, elaborat în 1997 de către S.C. NORD PROIECT S.A. Botosani

Planul Urbanistic General comuna Dersca, elaborat în 2004 de către S.C. ARHIDOM S.R.L. Botosani

Documentare și consultare efectuată la Primăria Dersca, județul Botosani

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Dersca, perioada 2014-2020

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Dersca, perioada 2021-2027

www.cultura.ro, Ministerul Culturii și Cultelor secțiunile:

- Patrimoniul Cultural Național – Monumente istorice – Lista monumentelor istorice.

- Arheologie – Repertoriul arheologic național.

www.icpa.ro – Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie – Comune vulnerabile la poluarea cu nitrați în România.

www.cimec.ro – Institutul de Memorie Culturală.

www.culte.ro – Ministerul Culturii și Cultelor - Secretariatul de Stat pentru Culte, lăcașuri de cult din România - bază de date.

www.insse.ro, www.botosani.insse.ro – Institutul Național de Statistică, Direcția Regională de Statistică Botosani.

www.edrc.ro – Centrul de resurse pentru diversitate etno - culturală.

www.cimec.ro – Institutul de Memorie Culturală.

1.3.1 Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior

În perioada întocmirii prezentului Plan Urbanistic General, dar și anterior lui, pentru comuna Dersca au fost întocmite mai multe proiecte de modernizare și dezvoltare a infrastructurii, dintre care amintim, structurate pe următoarele domenii:

-Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport:

- “Modernizare DJ 291B Lozna-Dersca-Mihăileni, KM 7+900 – 20+750”
- “Refacere și modernizare drum comunal DC 76B, Pădureni – Dersca (DJ291B) KM 6 +000 – 8+100, comuna Dersca, județul Botoșani”
- “Modernizare drum comunal 77 KM 7+706 – 11+100 Dersca Limita Com. Hilișeu Horia Com. Dersca, Jud. Botoșani” – 2007
- Achiziție autocamion basculabil în comuna Dersca, județul Botosani

-Dezvoltarea infrastructurii de sanatate prin:

- Reparatie acoperis cladire Dispensar Comunal

-Dezvoltarea infrastructurii educative prin:

- Functionare Centrul de zi "Prichindelul", Dersca

-Dezvoltarea infrastructurii de cultura prin:

- Dotarea caminului cultural "Nicolae Iorga" cu mobilier și echipament software și hardware
- Înființare muzeu în comuna Dersca, județul Botoșani

1.3.2. Lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu P.U.G.

- Reabilitare si modernizare Scoala Gimnaziala Nicolae Iorga, corp 1
- Reabilitare si modernizare Scoala Gimnaziala Nicolae Iorga, corp 2
- Reabilitare si modernizare Scoala Gimnaziala Nicolae Iorga, corp 3
- Reabilitare, modernizare si dotare – Camin Cultural
- Modernizare drumuri de interes local, comuna Dersca, judetul Botosani
- Reabilitare si modernizare Gradinita cu Program Normal
- Rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în localitatea Dersca, județul Botoșani
- Trotuar pietonal
- **Construire centrala electrica eoliana Dersca 1 (turbine eoliene, drumuri interioare, platforme tehnologice, racord electric, turbine, statie electrica, organizare de santier), NORTH EOLIAN PROJECT SRL**
- **Construire centrala electrica eoliana Dersca 2 (turbine eoliene, drumuri interioare, platforme tehnologice, racord electric, turbine, statie electrica, organizare de santier), NORTH EOLIAN PROJECT SRL**

1.3.2.1 Studii de fundamentare cu caracter analitic

Reambularea suportului topografic

- a) Planuri topografice scara 1:5000, editate de Institutul de Geodezie, Fotogrametrie, Cartografie și Organizarea Teritoriului, aerofotografiere, executată în 1974 și imprimare în 1978, precum și aerofotografiere, executată în 1981 și imprimare în 1984;
- b) Ortofotoplanuri color, scara 1:5000, aerofotografiere executată în 2012-2014;
- c) Hărți silvice;
- d) Măsurători T.P.S. și G.P.S. executate în anul 2018.

Actualizarea și corectarea detaliilor planimetrice vectorizate pe baza ortofotoplanurilor, precum și a măsurătorilor G.P.S. în teren.

Scanarea și georeferențierea planurilor topografice scara 1:25000 și 1:5000. Scanarea

și georeferențierea planșelor vechiului P.U.G. precum și a P.U.Z. elaborate. Vectorizarea curbilor de nivel de pe planurile topografice scara 1:5000 cu echidistanța de 10 metri. Vectorizarea tuturor elementelor planimetrice necesare de pe planurile topografice 1:25000, 1:5000 precum și de pe ortofotoplanuri. Actualizarea și corectarea detaliilor planimetrice vectorizate pe baza ortofotoplanurilor precum și a măsurătorilor G.P.S. în teren. Procesarea datelor în formă finală în ArcGIS.

Stabilirea condițiilor geotehnice

- Condiții geotehnice și hidrogeologice

Circulația în localitate și în teritoriul de influență al acestora

- Organizarea circulației și transporturilor

Protecția mediului

- Reabilitarea, protecția și conservarea mediului

Regimul juridic al terenurilor

- Tipuri de proprietate asupra terenurilor și imobilelor

Identificarea și protejarea ansamblurilor arhitecturale – urbanistice cu valoare deosebită.

-Stabilirea zonelor protejate cu valoare deosebită (culturală, istorică, arhitectural – urbanistică, etc.).

-Evoluția localității, sub aspect istorico – cultural, etnografic, urbanistic – arhitectural.

Echipare edilitară majoră.

Potențialul turistic al localității.

- Valorificarea potențialului turistic.

1.3.2.2 Studii de fundamentare cu caracter consultativ

Ancheta socio – urbanistică privind opțiunile populației.

În cadrul ședințelor Consiliului Local s-au prezentat, de către proiectant, posibile scenarii privind evoluția localității și s-au conturat, pe baza opțiunilor populației, informații și date privind configurarea ulterioară a țesutului urban.

1.3.2.3 Studii de fundamentare cu caracter prospectiv

Aceste tipuri de studii sunt reprezentate prin elaborarea unor prognoze pentru diferite domenii sectoriale, privind evoluția populației, evoluția mișcării în teritoriu, a mobilității și a unei serii întregi de factori care țin de geodemografia zonei luate în discuție, evoluția activităților economice, etc. Studiile reflectă o analiză atentă a situației existente și o evidențiere a disfuncționalităților și priorităților care trebuiesc luate în seamă.

Se știe foarte bine că prognozele sunt binevenite în cadrul socio - economic prin prisma fluctuațiilor în timp și spațiu a indicatorilor. Spre exemplu, evoluția spațială și temporală a populației unei zone face obiectul unor studii foarte complexe care trebuie să reflecte tendințele de dezvoltare a unei zone analizând mișcarea populației, natalitatea, mortalitatea, gradul de îmbătrânire al populației, speranța de viață la naștere, emigrarea și imigrarea, etc. Toți acești indicatori sunt în strânsă corelație cu indicatorii de ordin economic. Interacțiunea între social și economic este evidentă printr-o dependență în ambele sensuri. Atunci când sunt creșteri la așa-ziii indicatori pozitivi ai demografiei de regulă ele cauzează

creșteri ale factorilor economici. Ori, o scădere din punct de vedere economic are o puternică repercusiune asupra evoluției demografice. Se poate spune deci că, orice fluctuație din demografie se reflectă printr-o altă fluctuație pe plan economic chiar dacă nu imediat (aceasta putând fi observată după o anumită perioadă de timp).

Iar această interacțiune a acestor factori se răsfrânge, în modul cel mai evident, asupra amenajării teritoriului prin modificări care schimbă peisajul natural. Politica de dezvoltare locală urmărită prin lucrări cum este și Planul Urbanistic General urmărește tocmai aceste modificări prin valorificarea potențialului de orice fel, fie el natural, social sau economic. Din acest motiv considerăm, de o importanță majoră, introducerea datelor evidențiate prin astfel de studii într-un capitol separat al prezentei lucrări.

1.3.3 Date statistice furnizate de Comisia Națională de Statistică, surse județene sau locale

Datele prezentate sunt în conformitate cu baza de date online (Indicatori de statistică regională Tempo) a Institutului Național de Statistică – Direcția Regională de Statistică Botoșani.

1.3.4 Proiecte de investiții elaborate în domeniul care privesc dezvoltarea localității

În perioada întocmirii prezentului P.U.G. au fost finalizate proiecte de alimentare cu apă și sunt în curs de derulare proiecte de modernizare a drumurilor comunale, a unitatilor de invatamant si a unitatilor de cultura.

1.3.5. Suportul topografic al P.U.G.

1. Planuri topografice scara 1:5000, editate de Institutul de Geodezie, Fotogrametrie, Cartografie și Organizarea Teritoriului, aerofotografiere executată în 1974 și imprimare în 1978, precum și aerofotografiere executată în 1981 și imprimare în 1984;
2. Ortofotoplanuri color, scara 1:5000, aerofotografiere executată în 2012-2014;
3. Hărți silvice;
4. Măsurători T.P.S. și G.P.S. executate în anul 2018.

Actualizarea și corectarea detaliilor planimetrice vectorizate pe baza ortofotoplanurilor, precum și a măsurătorilor G.P.S. în teren.

Scanarea și georeferențierea planurilor topografice scara 1:25000 și 1:5000. Scanarea și georeferențierea planșelor vechiului P.U.G. precum și a P.U.Z. elaborate. Vectorizarea curbilor de nivel de pe planurile topografice scara 1:5000 cu echidistanța de 10 metri. Vectorizarea tuturor elementelor planimetrice necesare de pe planurile topografice 1:25000, 1:5000 precum și de pe ortofotoplanuri. Actualizarea și corectarea detaliilor planimetrice vectorizate pe baza ortofotoplanurilor precum și a măsurătorilor G.P.S. în teren. Procesarea datelor în formă finală în ArcGIS.

2. SINTEZA STUDIILOR ANALITICE ȘI PROSPECTIVE, DIAGNOSTICUL GENERAL ȘI PROSPECTIV - STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII -

2.1 Evoluție

2.1.1 Scurt istoric cu privire la vechimea satelor, a comunei cât și a teritoriului locuit

Privit de pe jilțul de prundiș al „Pietrișului” sau din șoseaua Dorohoi-Dersca-Mihăileni, la intrarea în sat, pe deal la „Gura Drumului”, Dersca se vede în toată splendoarea ei, asemenea unui covor de mari dimensiuni țesut din lână, mătase și fir de borangic în care casele, pomii, drumurile și întreaga așezare confirmă armonia perfectă a naturii și a dragostei locuitorilor săi pentru trăinicie și frumos. Pentru a se ajunge aici a fost necesar să treacă mai multe sute de ani, perioadă în care locuitorii aceste așezări au fost în stare să învingă cu răbdare și pricepere toate valurile potrivnice ale vieții, abătute asupra acestor meleaguri, ale căror rădăcini se cuvin a fi cercetate din cele mai îndepărtate timpuri.

Istoria a confirmat cu prisosință că teritoriul de astăzi al satului Dersca a aparținut, încă înaintea erei noastre, daco-geților, în mijlocul cărora trăiau și alte triburi mai mici.

Satul Dersca este atestat documentar la data de 25 august 1470, dată la care, domnitorul Moldovei – Ștefan cel Mare donează printr-un act domnesc lui Ureche și surorilor sale satul și moara Dersca.

Există însă convingerea unanimă a multor istorici că spațiul pe care s-a creat și dezvoltat localitatea este mult mai întins, așezarea fiind mult mai veche, deoarece săpăturile arheologice făcute de specialiști au dus la descoperirea urmelor unei cetăți de apărare la locul numit “Șanțul Bereznei” și a unei alte așezări fortificate la “Pisc”, construite din cărămizi și piatră, ambele din perioada migrațiilor.

De asemenea, o așezare din feudalismul dezvoltat, cea de la “Seliște” și alta din epoca fierului, la “Strujoacă”. În anul 1973, locuitorul Coșman Dumitru, cu ocazia săpăturilor ce le făcea la fundația casei sale, pe locul numit “După Deal”, pe marginea fânețelor din “Vadul Buhaiului” găsește într-un vas un tezaur de monede romane, la vremea respectivă această descoperire a fost considerată cea mai importantă din Moldova.

În privința denumirii localității, satului Dersca i se spunea Dârsca. Pe parcurs însă, în toate documentele de arhivă se găsește denumirea Dersca. Nu se cunoaște până în prezent cu exactitate de unde provine acest nume dar se poate avansa ipoteza că satul poartă numele unui conducător local (sau conducătoare), care s-a impus și a format nucleul acestei așezări. Pe vremuri, aceste situații erau destul de obișnuite. Dar poate fi vorba și de o denumire de origine slavă venită de la cuvântul “derevo” (copac), care putea fi sugerată de codrii seculari din aceste locuri.

2.2 Elemente ale cadrului natural

2.2.1 Considerații generale

Comuna Dersca este așezată în partea de N-V a județului Botoșani, respectiv în partea Nord-Estică a Podișului Sucevei, la contactul acestuia cu dealurile mici și mijlocii din Câmpia Jijiei.

Din punct de vedere geo-structural teritoriul comunei este amplasat în întregime pe Platforma Moldovenească, care reprezintă continuarea pe teritoriul țării noastre a extremității Sud-Vestice a Platformei Est-europene, această platformă depășește limitele teritoriului de care ne ocupăm, întinzându-se spre Vest până dincolo de Valea Siretului iar spre Sud până către Bârlad.

Din punct de vedere administrativ, comuna Dersca este situată la 54 km față de Municipiul Botoșani, 19 km de Municipiul Dorohoi și la 14 km distanță de punctul vamal Siret din județul Suceava.

Teritoriul administrativ al comunei se învecinează la nord cu Republica Ucraina, la sud cu comuna Lozna, la vest cu comuna Mihalaseni și la est cu comuna Hiliseu Horia, fiind una din cele mai mici comune ale județului Botoșani. Injumătățirea teritoriului administrative a survenit ca urmare a înființării noii comune Lozna, desprinsă din fosta comuna Dersca.

2.2.2 Geologie și Relief

2.2.2.1 Geologie

Din punct de vedere geologic, formațiunile întâlnite în zona aparțin sarmatianului și cuaternarului care formează fundamentul întregii zone.

Sarmatianul este puternic degradat la suprafața de acțiune a apelor subterane care descompun argila marnoasă, schimbându-i caracterul inițial.

Cuaternarul este format dintr-un complex argilo-prafos, cu intercalări de nisip, care în anumite zone are caracter loessoid. Prin eroziunea stratelor de vârstă cuaternară apar la suprafața formațiuni ce aparțin sarmatianului terminal, și anume, volhinianului.

Tectonic, zona luată în studiu a suferit mișcări în proterozoicul mediu, corelate cu mișcările Eonliene (1360 milioane ani), finalizându-se într-un orogen, care în urma exonerării care a urmat, a fost penaplanizat peste care au urmat 3 mari cicluri de sedimentare:

- ciclul Proterozoic superior-carbonifer;
- ciclul cretacic;
- ciclul badenian meotian.

Din punct de vedere morfologic se deosebesc urmatoarele 3 subraioane:

- microraiionul Dorohoi-Botosani
- microraiionul Darabani-Saveni
- microraiionul taltoylor.

Aceste microraiioane fac parte din raionul Campia Jijiei superioare si a Baseului.

Al doilea raion este numit Campia Jijiei superioare si a Bahluiului care cuprinde:

- microraiionul central al Jijiei inferioare si a Bahluiului
- microraiionul de contact (depresiunea Frumusica)
- Lunca Prutului.

In ceea ce priveste relieful s-au individualizat 2 arii distincte:

- Dealurile Siretului, mai inalte in vest
- Campia Jijiei cu dealuri mici in est.

Energia de relief cea mai mica este de 50-100 m si se intalneste la sud de Ibanesti pana la Cosula. O energie ceva mai ridicata, 100 – 125m, se intalneste la Est de Dorohoi, in regiunea Dumeni-Havirna, continuata la sud cu o zona ce ocupa aproape intreg interfluviul Sitna-Jijia, in amonte de localitatea Sulita.

Cele mai ridicate valori ale energiei de relief sunt intalnite in partea centrala Copalau-Trusesti.

Teritoriul judetului Botosani este strabatut de rauri cuprinse in seismul hidrografic Siret-Prut.

2.2.2.2 Relief și caracterizare morfologică și morfometrică

Comuna Dersca este situata in zona geografica a Campiei Moldovei.

Teritoriul comunei Dersca este situat in zona de contact dintre dealurile inalte de pe stanga vail Siretului, in vest, si cea a dealurilor joase ale Campiei Moldovei, ce se intinde pana departe catre est.

Pe teritoriul comunei predomina platourile joase, cu altitudini intre 100 si 200 m, orientate NV – SE.

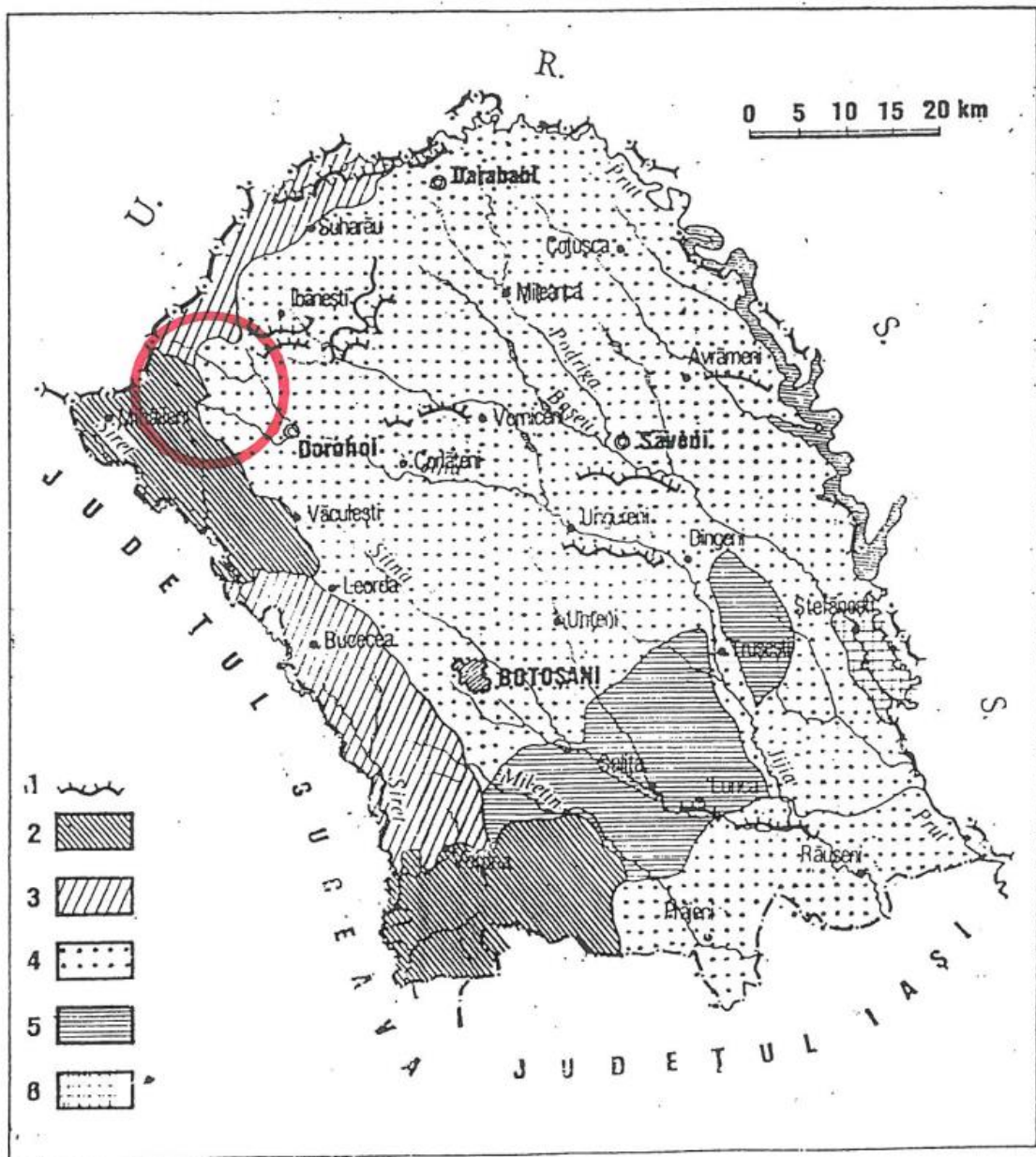

Fig. 1 Județul Botoșani – Unități de relief

1. Crește
2. Dealuri înalte de peste 400 m
3. Dealuri între 300-400 m
4. Depresiuni și dealuri de peste 200 m
5. Dealuri cu mare energie de relief
6. Lunca Prutului

2.2.3 Date seismice

Din punct de vedere seismic, zona Botosanilor se incadreaza in asa numita zona a "cutremurelor moldavice" (Atanasiu). Aceste cutremure nu au intensitate mai mare de gradul 4. Totusi ele au fost simtite de la Vaslui pana la Bucuresti.

Intre anii 1893-1916 au avut loc 3 cutremure local, in judetul Botosani:

- 1895 – 5 mai, ora 5 si 35 min – Horodniceni, gradul 3 local;
- 1898- 28 septembrie, ora 2 si 38 min- Dorohoi, gradul 3 local;
- 1902- 7 mai ora 16 si 35 min – Botosani, gradul 3 local.

Langa Dorohoi, pe linia Broscuti, apare in cutremurul din 1940 o usoara culminatie care ii determina pe seismologi sa puna focarul cutremurului din 28 decembrie 1898 nu chiar la Dorohoi, ci putin mai la rasarit.

Seismele din nordul Moldovei, cele cu focarele pe linia Botosani-Dorohoi nu tin de seismele moldavice, ci se claseaza mai degraba intre cutremurele care-si au focarele pe linii ale Platformei Podolice, ca cele din 20 ianuarie 1903 si 17 august 1875.

Intre 1893 si 1916 numai 5 cutremure s-au inregistrat in Botosani:

- 1893, 10 septembrie, Botosani, gradul 3, Curtesti, gradul 3
- 1894, 31 august, Botosani, gradul 4 (culminatie), Dorohoi, gradul 3
- 1904, 6 februarie, Botosani, gradul 3 (culminatie)
- 1908, 6 octombrie, Botosani, gradul 4
- 1912, 7 iunie, Botosani si Dorohoi, gradul 3.

Din datele seismice din zona, Atanasiu (1961), se ajunge la concluzia ca in cadrul cutremurelor moldavice, chiar cand nu sunt destul de puternice, zguduirile nu depasesc gradul 4 la Botosani si gradul 3 la Dorohoi.

La cutremurul din 1940, in zona este atins gradul 5.

Dupa Normativul P 100/1992 aceasta zona este reincadrata din punct de vedere al perioadelor de colt, T_c , in zona cu $T_c = 0,7$ si in zona seismica de calcul E cu un coeficient $K_s=0,12$, ceea ce este echivalent cu 7 grade MKS.

Încadrarea noilor construcții în mediul natural și în mediul construit se va face în așa fel încât să se evite sporirea riscurilor implicate de efectele potențiale, directe sau indirecte, ale unor viitoare cutremure puternice. În acest scop se recomandă să se limiteze densitatea de construire, precum și a numărului de persoane care pot ocupa pe perioade lungi de timp construcțiile de tip curent, cum sunt clădirile de locuit. Aceasta înseamnă, de regulă, limitarea înălțimii acestor construcții, măsură care poate avea și efecte economice favorabile. De asemenea, se vor asigura căi multiple de acces și de comunicare pentru eventuala necesitate a evacuării de urgență în scopul limitării efectelor unor cutremure puternice.

Se va limita durata situațiilor provizorii care pot apărea în timpul executării construcțiilor în care gradul de protecție structurală este mai redus și riscul unor efecte grave sporește în eventualitatea unor acțiuni seismice de intensitate ridicată.

Activitatea de realizare a construcțiilor noi se va corela cu activitatea de înlocuire sau de consolidare în timp util a fondului construit vechi, vulnerabil seismic.

Amplasamentele construcțiilor se vor alege, de regulă, în zone în care structura geologică și alcătuirea straturilor superficiale de teren permite realizarea protecției seismice în condiții economice, fără măsuri costisitoare.

Se va evita, ca regulă generală, amplasarea construcțiilor pe maluri, râpe sau alte terenuri care prezintă risc de alunecare sau surpare. În cazul în care amplasamentele de

acest fel nu se pot evita, se vor lua măsurile necesare pentru stabilizarea terenurilor.

În cazurile în care amplasarea construcțiilor pe terenuri cu proprietăți mecanice inferioare (nisipuri cu grad mare de afânare, refulante sau lichefiabile, mълuri, umpluturi neconsolidate, etc) nu poate fi evitată, se vor lua măsurile necesare pentru consolidarea terenurilor, astfel încât aceasta să poată asigura o bună comportare seismică a construcțiilor.

Pentru construcțiile a căror eventuală avariere poate avea urmări de gravitate deosebită se vor preciza, în funcție de specificul construcțiilor și al proceselor tehnologice, criteriile specifice de excludere a anumitor categorii de amplasamente.

Orice autorizație de construcție pentru viitoarele clădiri care urmează să se ridice pe teritoriul comunei Dersca se va emite doar în urma efectuării, de către o firmă autorizată, a unui studiu geotehnic, conform legii numărul 50 din 21 iulie 1991, cu modificările și completările ulterioare.

2.2.4 Resurse naturale

Resurse naturale de roca:

- Pietris;
- Gipsuri;
- Depozite de turba.

2.2.5 Climatologie

Așezarea în nord estul Podișului Sucevei, creează teritoriului prezentat condiții cu totul specifice de climă: Carpații nu mai constituie un obstacol în calea curenților atmosferici de Nord-Est și de Nord, ei opresc însă influențele meridionale propagate dinspre Sud-Vest de unde nuanța răcoroasă a climei, cu ierni prelungite și cu rare deficite de precipitații.

Relieful cu altitudini relativ ridicate creează totuși condiții locale de climă favorizabile culturii grâului, cartofului, sfecelei de zahăr etc.

Situațiile sinoptice ale circulației generale atmosferice confirmă caracteristicile arătate. Caracterul temperat – continental al climei este susținut de următoarele argumente:

- În anotimpul rece al anului apare tipul de climat rece și uscat, cu ger intens noaptea, provocat de invazia aerului arctic, mișcarea maselor de aer, făcându-se pe direcția Nord-Sud. Caracteristică este de asemenea și situația când aerul arctic dinspre Nord-Est pătrunde în pълnie iar aerul cald și umed tropical alunecă pe deasupra celui rece, creând în Moldova de Nord o vreme, relativ rece și umedă, cu căderi abundente de zăpadă.
- În perioada caldă apar două situații sinoptice mai caracteristice: cea când se propagă aerul răcoros cu precipitații și intensificări de vânt dinspre Nord-Vest și Nord cu ploi în averse, descărcări electrice și uneori cu grindină, și cea de vreme secetoasă cu cer senin, fără vânt determinată de prezența unui anticlon de înălțime în Estul Europei, când se propagă invazii de aer tropical.

Temperaturile medii anuale sunt cuprinse între 8,5° și 9,5° C.

Temperaturile scăzute de la sfârșitul toamnei, din timpul iernii și de la începutul primăverii determină apariția înghețurilor, a brumelor care desi nu au întotdeauna caracter excesiv distrugător constituie totuși un impediment în agricultură.

Valoarea medie anuală a umidității relative este de 74% fiind maximă în luna Decembrie – 85% și mai scăzută vara – 65%. Maximul umidității din luna Decembrie se datorează invaziei de aer mai umed. Minimele din lunile de vară (Mai-August) se explică prin temperaturile ridicate ale aerului care determină o încălzire accentuată a aerului.

Regimul precipitațiilor este condiționat de poziția geografică, dinamica atmosferică, temperatura aerului, formele de relief, altitudinea. Ploile de vară sunt bogate, repezi, deseori cu caracter de averse și însoțite de descărcări electrice.

Cantitatea de precipitații variază în cursul anului între 600-650 mm, înregistrându-se diferențe mari de la o lună la alta și de la un an la altul.

Bruma cade destul de timpuriu, iar înghețul se produce în noiembrie, uneori chiar și în luna octombrie.

Predomina frecvența vânturilor de vest (41%) și de est (9,5%) cu o viteză medie de 2-3 m/s.

2.2.6 Hidrografie și elemente hidrologice

2.2.6.1 Apele subterane

Principala sursă de alimentare cu apă este pânza freatică subterană.

Apele subterane de interfluvii și versanți, cantonate în baza depozitelor loessoide eluviale, în cele argilonisipoase deluviale sau în intercalațiile nisipoase sarmatene, prezintă debite reduse (1-3 l/s) și la limita potabilității, pe alocuri chiar nepotabile. În cadrul acestor ape pot fi incluse și cele din seile Lozna-Dersca, Bucecea și Vorona.

2.2.6.2 Apele de suprafață

Reteaua hidrografică este compusă din paraurele Bahna și Buhai, aparținătoare bazinului Jijiei.

Paraiele au debite variabile în cursul anului.

Cel mai mare curs de apă ce străbate comuna Dersca este pârâul Buhai.

Acesta izvorăște din Tureatca (Ucraina), intră în România pe la semnul de frontieră nr. 864, traversează teritoriul comunei, începând cu Dealul Pietriș – Bour, pornește apele a două mici pârâiașe: Buhăieșu și Palanca. Buhăieșu izvorăște din pădurea Goroniș și lângă podul Bădrăgănești, se varsă în pârâul Buhai. Palanca izvorăște din marginea Buhăeștiului și ajunge în pâraul Buhai.

Pârâul Buhai își continuă curgerea pe teritoriul comunei Dersca prin mijlocul adâncimii dintre Strujoaca, Arini și Vadul Buhaiului, unde mai primește și apa Pârâului Morii, ce izvorăște din Bahnă și apoi intră pe teritoriul comunei Șendriceni. Acest pârâu curge domol, cu apele tulburi pe valea dintre dealurile Cimitir-Pădureni, Ciomag-Pascari, Dealul Morii-Pascari și Ghilia, pe stânga, și dealurile Roșu și Toloacă, precum și dealul școlii Pădureni și dealul la Steag – Ghilia, pe dreapta, traversând pe rând DJ 291 C Dorohoi-Pascari-Pădureni-Dersca și DJ 291 B Dorohoi-Pascari-Ghilia-Lozna-Dersca-Mihăileni, pe lângă Liceul Tehnologic “Alexandru Vlașcu”, unde primește un firicel de apă ce provine din “Izvorul Măriuței” ce trece prin iazul de la Dersca, dintre liceu și biserică

Adormirii Maicii Domnului din Ghilia, face o cascadă nu prea mare, primește alt firicel de apă ce izvorăște pe sub dealul Stânca Ghilia, apoi se îndreaptă spre dealul Țiganului spre Nord, primește aici, pe dreapta, Pârâul Întors, curge prin Nord-Vestul Dorohoiului, desparte cătunul Pascari de cartierul gării C.F.R. Dorohoi și se varsă în Râul Jijia, la N-V de Dorohoi, formând în ultima sa curgere conul de dejecție al Pârâului Buhai.

Pârâul Buhai are o lungime de 17 km și un curs permanent datorat unei bogate alimentări de suprafață și subterane precum și din precipitații. Alimentarea din surse subterane nu depășește 14%, de aceea, cele mai scăzute debite se înregistrează toamna și în prima parte a iernii, iar cele mai ridicate (lunile Martie-Aprilie), cu o valoare de 8-10 ori mai mare decât în alte luni. Alimentarea din precipitații a acestui pârâu se face în proporție de 86%.

Ploile abundente de scurtă durată, îndeosebi cele torențiale, determină creșteri bruște de nivel, adesea cu efecte negative prin provocarea de inundații în special în satul Pădureni și în lunca Liceului.

2.2.7 Vegetația și fauna

În comuna Dersca vegetația se încadrează în zona de trecere de la stepa la zona forestieră.

Din punct de vedere floristic, teritoriul comunei se încadrează în provincia Sud – Est Carpată (după Al. Borza).

Predomină vegetația de silvostepă, care cuprinde asociații vegetale cu caracteristici pădurilor de foioase în care predomină gorunul în alternanță cu stejarul, teiul, carpenul etc. Pășunile ocupă suprafețe restrânse, compoziția floristică fiind alcătuită din elemente sărace ca: floarea de piatră, trifoiul alb, ghizeii, pir, păpădie pătlagină, coada șoricelului, alior, lumânărica, coada calului, rogoz etc.

Fauna de silvostepă este reprezentată prin: rozătoare – șoarecele de stepă, șobolanul de câmp, iepurele de câmp; carnivore – vulpea; păsări – graurul, pitpalacul, ciocârliă de câmp, uliul porumbar; reptile – broasca râioasă, broasca de lac, șerpi; insecte – lăcuste, coșăși, greieri, țânțari.

Fauna de pădure este reprezentată prin: căprioare, mistreți, vulpi, iepuri, păsări – mierla, gaița, unele specii de pițigoi, turturica, privighetoarea mică, ciocănitoarea, șarpele de pădure, șopârla.

2.2.8 Pedologie

Solurile actuale ale comunei Dersca sunt rezultatul unui complex de factori: roca, relieful, apa freatică, elementele climatice, vegetația la care se adaugă intervenția omului, fiind reprezentată prin depozite de pietrisuri, depozite de argile și marne, depozite de luturi grupate în:

- soluri podzolice argilo – iluviale,
- soluri brune de pădure,
- soluri turboase,
- soluri coluviale și aluviale;
- soluri excesiv erodate: complex de soluri.

2.3 Elemente de mobilitate urbană – existente – Relații în teritoriu

Din punct de vedere administrativ, comuna Dersca este situată la 54 km față de Municipiul Botoșani, 19 km de Municipiul Dorohoi și la 14 km distanță de punctul vamal Siret din județul Suceava.

Comuna Dersca este alcătuită dintr-o singură localitate:

- localitatea Dersca;

În cadrul județului Botosani, comuna Dersca are funcțiune predominant Agricolă.

În mediile competitive ale economiei de piață, accesibilitatea devine condiție esențială dezvoltării economice eficiente, iar prezența unei infrastructuri moderne se transformă într-o garanție a succesului oricărei politici sau strategii.

Este important de reținut că de calitatea infrastructurii depinde în mod practic dezvoltarea națională, regională, județeană și nu în ultimul rând cea comunală.

Fiind condiția necesară dar nu și suficientă a creșterii economice, infrastructura de transport trebuie orientată în mod complet și integral, către o dezvoltare adecvată nevoilor economico-sociale ale zonei.

Efectele pe termen lung ale investițiilor în infrastructură sunt bine cunoscute în ceea ce privește sporirea atractivității în scop investițional în zonă.

În prezent, totalul lungimii drumurilor publice pe teritoriul Comunei Dersca este de **77 km**, împărțite în sectoare de drumuri comunale, străzi (drumurile sătești), drumuri vicinale (drumuri de exploatare) și drumuri județene.

Nu există stații auto amenajate la nivelul comunei Dersca. Mijloacele de transport folosite de populație sunt autobuze și microbuze ale unor firme de transport din Botosani si Dorohoi.

2.4 Potențial economic

Sectorul economic principal la nivelul comunei Dersca este sectorul primar – agricultură, sectoarele secundar și terțiar fiind slab dezvoltate.

Conform Strategiei de Dezvoltare a comunei sunt înregistrați 45 de operatori economici în domenii de activitate diverse: creșterea animalelor, culturi vegetale, exploatare forestieră, morărit la comerț cu amănuntul, transport de mărfuri și persoane, morărit, construcții, etc.

Agricultura reprezintă la nivelul comunei principala activitate economică preponderent ca sursă de venituri atât din sectorul vegetal cât și din sectorul creșterii animalelor.

Suprafața agricolă și nonagricolă a comunei Dersca este de 3860,82 ha.

Suprafata agricola este de 2906,30 si este compusă din următoarele suprafețe de teren:

- arabil: 2176,94 ha;
- pășuni și fâneață: 691,92 ha;
- vii: 1 ha;
- livezi: 36,54 ha;

Padurile si spatiile verzi ocupa o suprafata de 728,18 ha.

Suprafata intravilanului comunei este de 823,54 ha din care 143,81 ha sunt ocupate de curti constructii.

Tabel 1 Principalele unități economice

Unități economice		
Domeniu	Denumire	Nr. angajati (2017)
Transport	SC Ramiro SRL	10
Comert	SC Euxin SRL	7
	SC Remagic SRL	3
	Familia SRL	4
Prestări servicii	SC Granoduro DGI SRL	1
Construcții	SC Future Construcții SRL	7
	SC Avamagic Comunication SRL	1
Agricultura	SC Irinlaur SRL	2
	SC Mica Reparto SRL	-
	Asociația Crescătorilor de Animale M.A.O. Dersca	-
	CAP Temvado Dersca	-
	Societatea agricolă Agrocom	-
	Lozcom Cos SRL	2
Medicina umană	CMI DR. Smolenic Brândușa Corina	2
	SC Crival Farm SRL	1
Medicina veterinară	CMV DR. Burlacu Laurențiu	1
	SC PRO Vet 2002 SRL	1
	SC Larvet Philaxia SRL	1
Combustibili petrolieri	SC Danymar Mery SRL	2

2.5 Populația. Elemente demografice și sociale

Studiul populației ca factor geografic și social de primă importanță în schimbarea peisajului geografic își are locul său bine definit în sistemul interdisciplinar al geografiei ca știință. Așa cum se desprinde din prezentarea trecutului istoric al comunei Dersca, prezența omului pe aceste meleaguri s-a simțit din timpuri străvechi, mărturie a activității sale fiind urmele lăsate și amintite anterior. Omul s-a impus puternic ca factor modelator al peisajului local datorită activității sale sociale impuse de asigurarea existenței.

Studierea demografică a acestui teritoriu atestă existența unor fenomene specifice, mai ales atunci când analizele făcute au surprins o perioadă mai lungă de timp. Ponderea cea mai mare a populației lucrează în activități de agricultură, păstorit, silvicultură.

Populația stabilă a teritoriului comunei Dersca a fost determinată conform recomandărilor CEE/ONU și a cuprins:

- toți cetățenii români, străini sau fără cetățenie care la momentul recensământului aveau domiciliul sau reședința obișnuită (de cel puțin 6 luni pentru cetățenii români și de peste 1 an pentru cetățenii străini sau fără cetățenie) în respectiva localitate, indiferent dacă erau prezenți sau temporar absenți din localitate, fiind plecați în altă localitate din țară pentru o perioadă mai mică de 6 luni sau în străinătate pentru mai puțin de 1 an;

- persoanele care la momentul de referință aveau reședința obișnuită în localitatea respectivă, dar domiciliul îl aveau în altă localitate, fiind venite pentru o perioadă de peste 6 luni la lucru, pentru efectuarea studiilor sau din alte motive;

- persoanele plecate din localitate pentru satisfacerea stagiului militar;

- persoanele reținute pentru cercetări de către organele de ordine publică, aflate în arest preventiv în alte localități;

- persoanele deținute în penitenciare sau școli de reeducare aflate pe teritoriul localităților respective, chiar dacă aveau domiciliul în altă localitate;

În populația stabilă nu au fost incluse:

- persoanele plecate de la domiciliu (la lucru, la studii etc.) în alte localități din țară pentru o perioadă mai mare de 6 luni;

- cetățenii străini sau fără cetățenie veniți în localitate de mai puțin de un an.

La 1 ianuarie 2020, efectivul demografic al județului Botoșani era de 456.130 persoane, din care populația stabilă din mediul rural reprezenta 57,3% (respectiv 261.428 persoane).

Raportat la aceeași dată, 1 ianuarie 2020, populația stabilă a comunei Dersca număra 3112 persoane, în termeni procentuali reprezentând 1,19% din totalul populației rurale înregistrată în județul Botoșani. Pe parcursul ultimilor 10 ani de zile, în perioada 2010-2020, populația comunei Dersca a înregistrat o scădere de 297 de persoane, de la 3409 în 2010 la 3112 în 2020, conform INSSE.

Tabel 2 Structura populației pe sexe și grupe de vârstă la 1 ianuarie 2020

Localitatea	Populația stabilă	Populația stabilă M/F	Sex	Din care, pe grupe de vârstă						
				0-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani
Comuna Dersca	3112	1537	M	41	88	117	101	96	105	110
		1575	F	68	73	96	106	94	93	99

continuare

35-39 ani	40-44 ani	45-49 ani	50-54 ani	55-59 ani	60-64 ani	65-69 ani	70-74 ani	75-79 ani	80-84 ani	85 și peste
114	144	146	136	58	54	53	58	52	37	27
120	123	136	93	57	60	76	94	70	73	44

Tabel 3 Componentele evoluției numărului populației

Comuna Dersca	Numărul populației cu domiciliul în localitate la începutul anului	Născuți-vii	Morți	Spor natural	Stabiliri de domiciliu în localitate	Plecări cu domiciliul din localitate	Soldul schimbărilor de domiciliu
Anul 2014	3266	25	52	-27	30	44	-14
Anul 2015	3262	13	45	-32	43	41	2
Anul 2016	3236	24	51	-27	38	43	-5
Anul 2017	3205	26	46	-20	28	43	-15
Anul 2018	3171	17	38	-21	29	41	-12
Anul 2019	3139	25	42	-17	39	49	-10

continuare

Imigrări	Emigrări	Soldul mișcării externe	Numărul populației cu domiciliul în localitate la sfârșitul anului	Persoane cu reședința în localitate și domiciliul în altă localitate	Persoane cu domiciliul în localitate și reședința în altă localitate	Soldul schimbărilor de reședință	Numărul populației la sfârșitul anului
1	-	1	3262	53	18	35	3315
4	-	4	3236	46	19	27	3282
7	-	7	3205	51	34	17	3256
-	4	-4	3171	33	33	0	3204
-	1	-1	3139	30	33	-3	3169
5	7	-2	3112	26	43	-17	3138

Tabel 4 Evoluția populației după domiciliu în perioada 2013-2019

Localitatea	1 iulie 2013	1 iulie 2014	1 iulie 2015	1 iulie 2016	1 iulie 2017	1 iulie 2018	1 iulie 2019
Comuna Dersca	3312	3271	3241	3210	3200	3149	<u>3123</u>

Tabel 5 Situația fondului de locuințe la 31.12.2018

Localitatea	Număr total locuințe	Suprafața locuibilă -mp-
Comuna Dersca	1217	66551

Tabel 6 Echipare edilitară în anul 2018

Localitatea	Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile - km -	Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare - km-
Comuna Dersca	5,5	-

Tabel 7 Situația fondului funciar la 31.12.2014

Localitatea	Terenuri arabile	Pășuni	Fânețe	Vii	Livezi	Total agricol
Comuna Dersca	2411	475	140	1	3	3030

continuare

Păduri	Ape	Drumuri și căi ferate	Curți și construcții	Terenuri neproductive	Total neagricol	Total
528	34	54	127	90	833	3863

Tabel 8 Ponderea șomerilor în populația activă (15-64 ani)

Comuna Dersca	2019								
	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie
Număr șomeri înregistrați	8	7	7	7	6	11	13	14	17
Pondere șomeri în populația stabilă	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,6	0,7	0,7	0,9

continuare

2019		2020			
Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie
12	13	11	9	8	8
0,6	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4

2.6 Circulația

În prezent, totalul lungimii drumurilor publice pe teritoriul Comunei Dersca este de 77 km, împărțite în sectoare de drumuri județene, drumuri comunale, străzi principale și secundare (drumurile satești), și drumuri de exploatare.

Tabel 9 Lungimea drumurilor, pe categorii, tipuri de acoperământ

Categoria de drum	Tipuri de acoperământ	Lungimea - km -
Drumuri comunale	Modernizate	3,4
	Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	0
	Pietruite	7,3
	De pământ	0
	TOTAL	10,7
Străzi (drumuri satești)	Modernizate	0
	Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	0
	Pietruite	37,8
	De pământ	0
	TOTAL	37,8
Drumuri de exploatare	Modernizate	0
	Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	0
	Pietruite	4,8
	De pământ	16,2
	TOTAL	21
Drumuri județene	Modernizate	7,5
	Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	0
	Pietruite	0
	De pământ	0
	TOTAL	7,5

DJ 291B – Lozna- Dersca- Mihăileni – a fost modernizat și asfaltat în întregime prin proiectul “Modernizare DJ 291B Lozna-Dersca-Mihăileni, KM 7+900 – 20+750”. S-au reabilitat astfel 12,85 km din care 7,5 km sunt pe

teritoriul comunei Dersca și au fost modernizate sau refăcute 17 podețe transversale.

Fig. 2 DJ 291B, Dersca

DC 76B – a fost modernizat și asfaltat pe o lungime de 2,1 km, prin proiectul “Refacere și modernizare drum comunal DC 76B, Pădureni – Dersca (DJ291B) KM 6 +000 – 8+100, comuna Dersca, județul Botoșani”.

Fig. 3 DC 76B, Dersca

înainte de modernizare

Fig. 4 DC 76B, Dersca

după modernizare

DC 77 – a fost modernizat și asfaltat prin proiectul “Modernizare drum comunal 77 KM 7+706 – 11+100 Dersca Limita Com. Hilișeu Horia Com. Dersca, Jud. Botoșani” - 2007.

Fig. 5 DC 77, Dersca

2.7 Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial

Intravilanul existent este materializat în P.U.G. prin corelarea limitelor și suprafețelor aflate în evidența Oficiului Județean de organizare a teritoriului agricol cu cele aflate în evidența Consiliului Local.

Intravilanul existent, cuprinzând zonele populate a fost marcat pe planuri.

Suprafața totală a comunei Dersca este de 3860,82 ha din care 3158 ha extravilan și **702,82 ha** intravilan existent.

În componența intravilanului existent intră următoarele areale:

Tabel 10 Intravilan existent comuna Dersca

Intravilan	Suprafata intravilan existent (Ha)
Localitatea Dersca	702.82

În intravilanul existent sunt curpinse zonele:

- Locuinte si functiuni complementare;
- Unitati industriale si depozite;
- Unitati Agro;
- Instituții publice și servicii;
- Cai de comunicatie - transport rutier;
- Spatii verzi sport agrement paduri;
- Constructii tehnico-edilitare;
- Zona gospodarire comunala cimitire;
- Terenuri libere;
- Ape;
- Terenuri neproductive.

Tabel 11 Zonificare functionala Intravilan existent comuna Dersca

Localitate/ [Ha]/%	Intravilan UAT	
	Ha	%
Zonificare functionala		
DS - Zona cu destinatie speciala	0.08	0.01
Locuinte si functiuni complementare	131.78	18.75
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00
Unitati Agro	1.47	0.21
Institutii publice si servicii	3.68	0.52
Cai de comunicatie - transport rutier	39.53	5.62
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	54.90	7.81
Constructii tehnico-edilitare	0.05	0.01
Zona gospodarire comunala, cimitire	0.99	0.14
Terenuri libere	464.93	66.15
Ape	5.41	0.77
Terenuri neproductive	0.00	0.00
Total	702.82	100.00

Aspecte caracteristice ale principalelor zone funcționale

Zona funcțională “Locuințe si funcțiuni complementare” este reprezentată de fondul de locuințe, al cărui situație la finalul anului 2018 era de 1217 de locuințe existente, la nivelul comunei Dersca.

Zona funcțională “Instituții publice și servicii” prezintă următoarele instituții cu importanță pentru comună atât în ceea privește serviciile indispensabile unei comunități, cât și privitor la siguranța cetățeanului:

- Primarie
- Cabinet medical individual
- Cabinet medical veterinar
- Farmacie
- Punct farmaceutic veterinar
- Biblioteca
- Cămin cultural
- Școală gimnazială
- Grădiniță

- Centru de zi copii
- Centru de reabilitare
- Piata agro-alimentara
- Post de Poliție
- Unitati de cult
- Oficiul Postal
- Banca Cooperatista Jijia-Dorohoi, punct Dersca
- Unități comerciale
- Moara
- Vulcanizare
- Tamplarie PVC
- Statie Peco

Infrastructura de învățământ

Tabel 12 Unitati de invatamant, Comuna Dersca

INTRAVILAN	Denumirea unității de învățământ
Dersca	Școala Gimnazială "Nicolae Iorga"

Tabel 13 Populația școlară pe niveluri de educație, comuna Dersca

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grădiniță	98	85	76	67	57	61	60	62	60	57
Învățământ primar	106	111	136	126	129	122	115	119	109	102
Învățământ gimnazial	157	137	125	121	106	106	109	95	110	106
Total	361	333	337	314	292	289	284	276	279	265

Tabel 14 Populația școlară absolventă 2010-2018

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total	50	30	34	28	30	20	33	18	31

Unitatea de învățământ dispune de 2 biblioteci școlare, care pun la dispoziția elevilor un număr de 20791 volume de cărți.

Tabel 15 Personalul didactic pe niveluri de educație 2010 - 2019

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Învățământ preșcolar	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Învățământ primar	6	6	7	6	6	5	5	6	5	5
Învățământ gimnazial	12	12	10	11	12	9	11	9	10	10
Total	22	22	20	20	21	17	19	18	18	18

Infrastructura de cultură

Infrastructura de cultură este reprezentată de Căminul Cultural “Nicolae Iorga”, construit din cărămidă în anul 1973. La ora actuală căminul este compus dintr-o sală de spectacole, sală de recepție, sală de activități recreative și un muzeu etnografic.

Căminul cultural a fost dotat cu mobilier și echipament software și hardware printr-un proiect depus prin Asociația G.A.L. Codrii Herței, finalizat în anul 2014.

Fig. 7 Căminul Cultural “Nicolae Iorga”, Dersca

Unități de cult

Parohia Dersca I – Biserica “Sfinții Arhangheli”

Istoria bisericii din acest sat începe cu secolul XVIII când se construiește aici, de niște calugari, în mijlocul padurilor ce existau, o bisericuță de lemn, care a dăinuit până la anul 1806, când s-a construit pe același teren, devenit acum ograda proprietății boieresti, o nouă biserică, de asta dată din piatră și a cărei temelie rezidă și astăzi la actuala biserică.

Intre anii 1929-1933, la initiativa pr Ioan Danalache biserica a fost demolata pana la mijlocul ferestrelor, apoi s-au inaltat zidurile exterioare ,s-a construit bolta si s-a inaltat si clopotnita cu patru metri. Sub aceasta forma exista si astazi.

Biserica este construita din ziduri groase – 1 metru- din caramida,pe temelie de piatra si acoperita cu tabla.

Curtea bisericii este spatioasa -8452 mp- si gazduieste cimitirul, care este proprietate a parohiei primit ca donatie din partea lui Petru Cazimir .

In mijlocul curtii apare majestuos biserica in forma de cruce treflata, formata dintr-o nava mare cu absida circulara, altar in forma de semicerc si pridvor. In fata pridvorului se afla un mic portic format din doi stalpi, deasupra caruia se afla un fronton dreptunghiular care are in varf o cruce de fier frumos lucrata. Deasupra pridvorului se inalta clopotnita, in forma de prisma cu baza patrata ci colturile tesite,acoperisul in forma de ceapa ,iar deasupra o cruce de fier ancorata cu lanturi. O asemenea cruce se afla si deasupra altarului. Biserica are 5 ferestre mari si 2 mici, iar clopotnita 2 mari si 2 in forma circulara. Decoratia exterioara a bisericii este bogata.

Interiorul este pictat integral intre anii 2010-2013 in tehnica ad seco de catre pictorul Rotaru Alexandru. Tot in aceasta perioada a fost realizata refacerea tencuielii interioare, sf masa , s-au cumparat policandre, s-au refacut trotuarele, lumanararul precum si instalatie termica centralizata.

Fig. 8 Biserica “Sfinții Arhangheli”

Parohia Dersca II – Biserica “Sfinții Apostoli Petru și Pavel”

Biserica din satul Dersca este menționată documentar din 15 martie 1490, când Ștefan cel mare și Sfânt reîntărește Episcopiei de Rădăuți bisericile subordonate, care, spune același document, au fost întărite episcopiei de Alexandru cel Bun.

Biserica a continuat să existe în permanență; și datorită faptului că preoții, din aceeași familie, au stăpânit din generație în generație părți din moșie, documentele menționează, pentru o perioadă numele acestora. Uricul hotarnicei satului Dersca, din 30 mai 1515, „Uricul acesta este la preutul Pricopie din Dersca...”; „popa Tomșe, feciorul popii lui Iliia” se judeca la 2 iulie 1590 la divanul lui Petru voievod pentru „a treia parte dintr-a treia parte din satul Derzca [...] și așijderea [...] pentru o casă [...] mai sus de biserică”; Ieremia Movilă voievod întărește lui popa Tomșa părțile cumpărate din satul Dersca, la 29 aprilie 1598; popa Tomșa se judeca cu Zaharia Derscovici pentru părți din Dersca, la 16 mai 1604; la 26 iulie 1617 Ionașco Stroici vinde o bucată din satul Dersca popii Cornaci; popa Cornaci cumpăra o parte din Dersca de la Minta la 8 ianuarie 1619.

Din anul 2000 se încep lucrările la construcția bisericii „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” prin strădaniile preotului Tudosie Pavel, lucrări continuate de preotul Roșca Petru-Gavril, noul paroh, care finalizează construcția; biserica se sfințește la 2 octombrie 2011.

Fig. 9 Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”

Biserica Penticostală

Fig. 10 Biserica Penticostala

2.8 Zone cu riscuri naturale

Vulnerabilitatea la cutremure. Risc seismic

Arealul circumscris județului Botoșani se încadrează în macrozona seismică 6, iar de la o linie orientată NNE-SSV, ce trece pe la sud de municipiul Botoșani se încadrează în macrozone cu magnitudinea seismică 71, scara MKS, conform SR 11 100/1-93 Zonarea seismică a României. Raportat la Normativul pentru proiectarea antiseismică a construcțiilor P100-92 Anexa A Zonarea seismică a teritoriului României din punct de vedere al normativelor de calcul se situează în zona E de intensitate seismică (grad seismic echivalent), teritoriul județului în totalitate, prezentând coeficientul de seismicitate $K_s = 0,12$.

Zone de risc inundații

Tabel 16 Localități afectate de hazardurile naturale cuprinse în legea 575, cauzele producerii pagubelor la hazardurile naturale – inundații

Unitatea administrativ-teritorială	Tipuri de inundații	
	Pe cursuri de apă	Pe torenți
Dersca	Da	Nu

Zone de risc la alunecări de teren

Tabel 17 Localități afectate de hazardurile naturale cuprinse în legea 575, cauzele producerii pagubelor la hazardurile naturale – alunecări de teren

Unitatea administrativ-teritorială	Potențialul de producere a alunecărilor	Tipul alunecărilor	
		Primară	Reactivată
Dersca	Ridicat	Da	Nu

La nivelul județului Botoșani, în anul 2014, au fost înregistrate următoarele situații de urgență specifice iernii:

- Întreruperea rețelei de energie electrică în 14 localități: oraș Flămânzi, George Coșbuc (com. Gorbănești), Adășeni (com. Adășeni), Zoițani (com. Avrămeni), **Dersca (com. Dersca)**, Oneaga (com. Coșula), Unguroaia (com. Cristești), Horoghiuca (com. Coșula), Baranca (com. Hudești), Hudești (com. Hudești), Vârfu Câmpului (com. Vârfu Câmpului), Frumușica (com. Frumușica), Rădeni (com. Frumușica) și Brăești (com. Brăești).

- sectoare drumuri blocate/închise: - 2 drumuri naționale - 17 sectoare drumuri județene - 11 sectoare drumuri comunale
- 4 unități de învățământ cu activitate suspendată parțial/integral
- 3 trenuri anulate.

2.9 Echipare edilitară

2.9.1 Gospodărirea apelor

Cursurile de apă care străbat comuna nu sunt, în totalitate, regularizate și prezintă risc de inundabilitate.

2.9.2 Alimentarea cu apă

Comuna Dersca dispune de o rețea simplă de distribuție a apei potabile cu o lungime de 5,5 km. Sistemul de alimentare cu apa al comunei a fost pus în funcțiune în anul 1996. La data redactării prezentului Memoriu rețeaua de alimentare cu apa a comunei este nefuncțională, necesitând investiții de reabilitare, modernizare și redimensionare.

2.9.3 Canalizare

Comuna Dersca nu dispune de rețea de canalizare pentru colectarea apelor uzate menajere.

2.9.4 Alimentarea cu energie electrică

Rețeaua electrică aeriană existentă în comună este alimentată cu energie electrică din stația de transformare de 100/20 Kv prin linii electrice aeriene de 20kv montate pe stâlpi de beton.

Consumatorii de energie electrică din comună sunt alimentați prin linii electrice de distribuite de 0,4 kv pozate pe stâlpii de beton din posturile de transformare de 20/0,4 kv.

Pe raza comunei Dersca sunt 9 posturi de transformare.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică de medie și înaltă tensiune însumează 12,1 km, din care:

- LEA 20 Kv = 12,1 km.

Traseele majore ale acestor rețele (înaltă și medie tensiune), precum și pozițiile posturilor de transformare sunt prevăzute în planșele cu rețelele tehnico-edilitare.

Deasemenea, rețelele electrice de joasă tensiune care alimentează consumatorii din aceste posturi de transformare parcurg toate căile de comunicație în traseu aerian.

Gospodăriile sunt electrificate în proporție de 100%.

Rețeaua de iluminat public nu parcurge toată rețeaua de străzi pe traseu comun cu rețelele electrice de joasă tensiune și de telecomunicații.

2.9.5 Telefonie

Comuna Dersca are acces la servicii de comunicații, telefonie mobilă, acces la internet și cablu, prin toți operatorii de servicii mobile (Orange, Vodafone, RCS RDS și Telekom).

2.9.6 Alimentarea cu energie termică

Comuna nu dispune de rețea de încălzire. Atât dispensarul, clădirile social-edilitare din centrul satului reședință de comună, cât și restul gospodăriilor și dotărilor au încălzirea rezolvată cu sobe, foarte rar cu centrale termice utilizând în principal lemnul drept combustibil.

2.9.7 Alimentarea cu gaze naturale

În prezent în comună nu există alimentare cu gaz metan.

Locuitorii comunei folosesc combustibili solizi (lemn), butelii cu butan și sobe clasice. Există centrale termice pe combustibili solizi (lemn) la instituțiile publice (primăria, școlile).

2.9.8 Gospodărire comunală

Situația existentă prevede două cimitire la nivelul întregii comune. Cimitirele de pe raza comunei Dersca nu are delimitata clar zona de protecție sanitară.

În comuna Dersca colectarea deșeurilor menajere și similare se face potrivit Regulamentului de salubritate adoptat de ADI Ecoproces, asociație din care face parte și UAT Dersca.

Comuna Dersca face parte din zona I, deservită de SC FRITEHNIC SRL Suceava, iar deșeurile colectate de pe teritoriul administrativ al comunei sunt transportate la Stația de transfer Dorohoi.

Comuna dispune de puncte de colectare selectivă pentru deșeuri menajere, sticlă și plastic/metal. Pentru gestionarea deșeurilor degradabile, UAT Dersca dispune de un număr de 198 unități individuale de compostare (UCI) pentru gestionarea componentei biodegradabile din deșeurile generate și transformarea acestora în compost, împărțite gospodăriilor populației.

Punctele de colectare au fost identificate și reprezentate pe planuri.

Serviciul de salubritate la nivelul comunei Dersca se face din poarta în poarta și de la punctele de colectare prin operatorul specializat contractat – SC FRITEHNIC SRL Suceava.

Situația existentă nu prevede zone de picnic în cadrul comunei Dersca.

Spațiile verzi definite în conformitate cu Legea 24/2007 și regulamentul de aplicare al acesteia, incluse în registrul spațiilor verzi ale comunei vor fi administrate și protejate în conformitate cu prevederile legale.

2.10 Probleme de mediu

Surse și poluanți generați

Poluarea și calitatea aerului

(Raport privind starea mediului din județul Botosani pentru anul 2021 sursa: http://www.anpm.ro/web/apm-botosani/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-privind-starea-mediului-din-județul-botosani-pentru-anul-2021)

Județul Botoșani se încadrează în regimul de gestionare II privind calitatea aerului pentru toți poluanții (particule în suspensii PM_{2,5}, particule în suspensii PM₁₀-dioxid de azot, dioxid de sulf, monoxid de carbon, benzen, plumb, arsen, cadmiu, nichel). Consiliul Județean Botoșani a elaborat Planul de Menținere a Calității Aerului (PMCA) în județul Botoșani - pentru perioada 2019-2022-pentru poluanții menționați în scopul adoptării de măsuri preventive, generale, pentru protecția populației. În județul Botoșani este amplasată o stație automată de monitorizare aparținând Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului, și anume: stația de fond urban din mun. Botoșani care face parte din Programul European de Monitorizare și Evaluare a Calității Aerului (EMEP), din cadrul Convenției privind poluarea transfrontalieră a aerului pe distanțe lungi.

Comuna DERSCA nu se află în aria de reprezentativitate a stației de monitorizare a calității aerului din județul Botoșani (Conform Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) .Conform Raportului privind calitatea aerului înconjurător în județul Botoșani în anul 2021, pe teritoriul județului Botoșani, nivelul poluanților reglementați de lege sunt mai mici decât valorile limită / valorile tinta pentru indicatorii :SO₂, NO₂, CO, benzen, PM_{2,5} și Pb, Cd, As și Ni din PM₁₀ prevăzuți în legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător cu excepția indicatorului pulberi în suspensie PM₁₀.

Factorii determinanți și presiunile care afectează starea de calitate a aerului înconjurător - (Raport privind starea mediului din județul Botosani pentru anul 2021 sursa:http://www.anpm.ro/web/apm-botosani/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-privind-starea-mediului-din-județul-botosani-pentru-anul-2021)

Emisiile de substanțe poluante evacuate în atmosferă influențează în mod negativ sănătatea umană, mediul și patrimoniul cultural (clădiri, monumente și materiale). Cei mai importanți poluanți atmosferici sunt:

- particulele în suspensie (PM_{2,5} și PM₁₀);
- ozonul troposferic (O₃);
- metalele grele (Pb, Cd, Hg);
- poluanții organici persistenti (POPS) formați din hidrocarburi aromatice policiclice (HAP), dioxine (PCDD) și furani (PCDF), bifenilipoliclorurați (PCB), hexaclorbenzen (HCB);
- compușii organici volatili (COV);
- compuși organici volatili nemetanici (NMVOC);
- gazele cu efect acidifiant asupra atmosferei: oxizii de sulf (SO₂+SO_x) și oxizii de azot (NO+NO_x);
- gazele cu efect eutrofizant - amoniacul (NH₃) și oxizii de azot (NO_x). România elaborează anual Inventarul privind emisiile de poluanți în atmosferă la nivel național pentru sursele antropice și naturale de pe întreg teritoriul național, indiferent de localizarea acestora. Inventarul este structurat pe categorii de activități și pe poluanți, emisiile

rezultate din calcule reprezentând valori anuale agregate ale contribuției tuturor surselor dintr-o anumită categorie la un anumit poluant.

Emisiile de substanțe acidifiante pot prejudicia sănătatea umană, ecosistemele, clădirile și materialele (prin coroziune chimică). Efectele asociate fiecărui poluant depind de potențialul de acidifiere al acestuia și de proprietățile ecosistemelor și ale materialelor.

Reprezentăm grafic contribuția sectoarelor de activitate din energie la emisiile de poluanți cu efect de acidifiere, în funcție de potențialul acidifiant al emisiilor de NO_x, SO_x și NH₃, în anul 2020, în jud. Botoșani.

Raportul privind starea mediului 2021 cu privire la sectoarelor de activitate din energie la emisiile de poluanți cu efect de acidifiere, an 2020, județul Botoșani, se observăm:

- emisiile SO_x provin din: 93,2% - arderi mici (încălzire rezidențială, comercială, instituțională, agricultură); 6,7% - arderi în industria prelucrătoare și de construcții și 0,1% din producerea de energie termică.
- Emisiile de NO₂+NO_x provin din: 69,3% - traficul rutier și feroviar; 27,84% - arderi mici; 2,19% - arderi în industria prelucrătoare și de construcții și 0,35% din producerea de energie termică.
- Emisiile de NH₃ provin din: 95,38% arderi mici și 4,62% transport rutier și feroviar.

Activitățile desfășurate pe teritoriul **COMUNEI DERSCA, JUDEȚUL BOTOȘANI** și care pot avea un impact potențial asupra factorilor de mediu se încadrează în patru mari domenii:

- activități social – culturale - arderea combustibililor fosili în producerea de energie electrică, transporturi, industrie și gospodării;
- activități economice și prestări servicii;
- activități specifice desfășurate în gospodăriile populației și anexele acestora;
- activități diverse – Centrale eoliene.

Din activitățile menționate sunt identificate și caracterizate următoarele surse de poluanți atmosferici:

- *surse organizate, staționare și temporare* de poluare: coșurile sobelor prin care se pot evacua în atmosfera gaze de ardere, pulberi. În urma arderii, efluenții gazoși pot conține în principal *bioxid de carbon, monoxid de carbon, oxizi de azot, hidrocarburi, etc.* funcție de combustibilul utilizat (lemn de foc și carbune);
- *surse mobile (trafic)*: gazele de esapament; surse difuze de poluare pot apărea în *zona exploatarei și prelucrării lemnului, zona unităților industriale, zona căilor de comunicație și transport, zona construcțiilor tehnicoedilitare, gospodărire comunală și cimitire;*

Directia de Sanatate Publica Botosani a emis Notificare asistenta de specialitate pentru proiectele "Construire centrală eoliană Dersca 1 (turbine eoliene, drumuri interioare, platforme tehnologice, racord electric turbine, statie electrica, organizare de santier)", "Construire centrală eoliană Dersca 2 (turbine eoliene, drumuri interioare, platforme tehnologice, racord electric turbine, statie electrica, organizare de santier)", propus a fi amplasat in extravilanul comunelor Dersca si Candesti judetul Botosani, titular NORTH EOLIAN PROJECT S.R.L.. În urma completării documentației cu Studiul de evaluare a impactului asupra sanatatii si confortului populatiei si a respectarii integrale a proiectului si

documentatiei, obiectivul este in concordanta cu Normele de Igiena si Sanatate Publica aprobate prin Ordinul M.S. nr.119/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Conform Normei Tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice - Cod ANRE: 239/2019 Anexa nr. 6, distanța de siguranță aferentă centralelor eoliene față de clădirile locuite este stabilită astfel: înălțimea pilonului $\times 3$; această distanță se poate reduce, față de zona de locuințe, cu acordul comunității locale, până la o valoare minimă egală cu înălțimea pilonului plus lungimea palei + 3m; distanța instalației eoliene destinată satisfacerii consumului propriu al unei zone de locuințe va fi cel puțin egală cu înălțimea pilonului plus lungimea palei + 3m; distanța instalației eoliene proprii a unei locuințe nu se normează. În cazul parcului eolian CEE Dersca 1 (NEP), înălțimea pilonului turbinelor propuse va fi de 135 m, distanța de siguranță recomandată față de clădirile de locuit fiind astfel de cca. 405 m.

Cele mai apropiate turbine de intravilan: de loc. Dersca este N5 – la distanța de 897.2 m pentru Dersca 1 si 1539,7 m de turbina S2 pentru Dersca 2.

Măsurile generale propuse pentru minimizarea sau evitarea efectelor negative asupra mediului în timpul construcției și operării parcului eolian, sunt:

- Amplasarea parcului eolian la distanțe mari față de centrele populate și față de zonele de dezvoltare urbanistică propuse;

- Amplasarea turbinelor în spații deschise pentru evitarea despăduririlor;

- Amplasarea parcului eolian și a drumului de acces în afara ariilor protejate;

- Utilizarea drumurilor existente pe cât posibil pentru a minimiza perturbarea terenurilor agricole, a pășunilor și a altor habitate importante;

- Utilizarea de tehnici de construcție care minimizează perturbarea vegetației, faunei și a cursurilor de apă;

- Refacerea habitatelor alterate în timpul construcției;

- Implementarea în faza de construcție de planuri pentru: managementul deșeurilor, controlul scurgerilor, controlul eroziunii solului, controlul emisiilor de praf, intervenție în caz de poluare accidentală, prevenire a poluărilor accidentale, prevenire și stingere a incendiilor etc., pentru controlul și minimizarea impactului asupra factorilor de mediu apă, aer, sol.

- În perioada de construcție va fi angajat un supervizor de mediu care să urmărească și să conducă implementarea tuturor măsurilor de protecție a mediului asumate de beneficiar.

- În perioada de operare, va fi angajat un supervizor de mediu care să urmărească și să conducă implementarea tuturor măsurilor de protecție a mediului asumate de beneficiar.

Nu se impun măsuri specifice de reducere a impactului, având în vedere că nici un impact negativ moderat, semnificativ sau major nu a fost identificat.

Punerea in functiune a investitiei propuse se va realiza dupa solicitarea si obtinerea autorizatiei de mediu.

Circulația vehiculelor rutiere – generează emisii de noxe de la arderea combustibililor (eșapament), de tipul: NOx, metale grele, pulberi, CO, CO2, etc.

Circulația vehiculelor pe drumuri publice și de exploatare generează pulberi.

Arderea combustibililor gazoși, solizi, lichizi, biomasă, utilizați în sectorul rezidențial și similar generează pulberi, NOx, SO2, CO, CO2, NMVOC, metale grele, etc.

Cultivarea și fertilizarea terenurilor și managementul produselor recoltate, generează pulberi, NH3, NO.

Gestionarea gunoiului de grajd, generează NH3, NMVOC, NO2.

Desfașurarea lucrărilor de construire / demolare, generează pulberi.

Agenția pentru Protecția Mediului Botoșani realizează anual Inventarul local al emisiilor de poluanți atmosferici al județului Botoșani, pentru anul anterior raportării, în scopul evaluării calității aerului prin modelarea dispersiei poluanților în aer la nivel județean.

Comuna Dersca a raportat în Inventarul Local de Emisii 2019.

Conform informațiilor puse la dispoziție de APM Botoșani prin adresa nr. 11879/AAA/11.11.2021 – acestea sunt prezentate în continuare.

Sunt necesare unele măsuri punctuale:

- Este interzisă arderea deșeurilor din gospodăria în spații deschise deoarece generează mulți factori poluanți, precum: dioxina, poluarea cu particule, hidrocarburi aromatice policiclice, compuși organici volatili, monoxid de carbon, hexaclorbenzen, și cenușă.
- În perioada caldă a anului depozitarea de materii organice poate crea inconfort prin emisia de substanțe urât mirositoare (amoniac, hidrogen sulfurat s.a.), de aceea este necesară, iar PUG-ul prevede:
- Amplasarea unei platforme de depozitare a gunoiului animalier în zona fermelor (platformă gunoi grajd). Aceasta va fi prevăzută cu zona de protecție sanitară de minim 500 m față de ultima locuință sau 1000 m în cazul dejecțiilor porcine.
- Se recomandă și înființarea unui centru temporar de colectare a deșeurilor de origine animalieră cu camera frigorifică, prevăzută cu sursă de alimentare cu apă și evacuare a apei uzate într-un bazin vidanjabil, energie electrică în care vor fi depuse cadavrele de animale până la ridicarea acestora de către un operator autorizat și înregistrat, conform Regulamentului CE 1069/2009, 142/2011.

SE VOR RESPECTA următoarele condiții

Emisiile de poluanți în atmosferă se vor situa la un nivel astfel încât să nu determine o deteriorare a calității aerului, respectiv să nu conducă la depășirea valorilor limită la imisii stabilite prin Legea nr.104/2011 *privind calitatea aerului* înconjurător și ale concentrațiilor stabilite prin STAS 12574/87 - *Aer din zonele protejate. Condiții de calitate.*

Tabel 18 Rezultate Inventar Local de Emisii jud. Botoșani, UAT Dersca (emisile din trafic nu apar aici deoarece s-au calculat pentru întreg județul)

PUNCT DE LUCRU	NR. CHEST.	DENUMIRE	NFR	SNAP	POLUANT	VALOARE	UM	EMISIE MASURATA
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	CO	75066,11	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	NMVOC	5485,60	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	NOX	147245,07	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	SOX	866,15	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	AS	0,35	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	CD	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	CR	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	CU	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	HG	0,29	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	NI	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	PB	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	ZN	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	PCDD/F	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	PM10	3464,59	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	PM2.5	3464,59	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	TSP	3464,59	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	SE	0,03	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	BENZO(A)PYRENE	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	INDENO(1,2,3-CD)PYRENE	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	BENZO(B)FLUORANTHENE	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	BENZO(K)FLUORANTHENE	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - GPL aragaz	1.A.4.b.i	020205	BC	187,09	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	HCB	0,17	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	PM10	25525021,55	G	

TOPOPREST

COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	PM2.5	24853310,46	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	TSP	26868443,74	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	SE	16,79	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	BENZO (A)PYRENE	4063,85	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	INDENO(1,2,3-CD)PYRENE	2384,57	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	BENZO(B)FLUORANTHENE	3728,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	BENZO(K)FLUORANTHENE	1410,59	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	BC	2485331,05	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	PCB	0,00	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	CO	134342218,69	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	NH3	2350988,83	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	NMVOC	20151332,80	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	NOX	1679277,73	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	SOX	369441,10	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	AS	6,38	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	CD	436,61	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	CR	772,47	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	CU	201,51	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	HG	18,81	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	NI	67,17	G	

		deseuri biomasa						
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	PB	906,81	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	ZN	17195,80	G	
COMUNA DERSCA	19	CONSUM_RURAL - Lemn si deseuri biomasa	1.A.4.b.i	020205	PCDD/F	0,03	G	
COMUNA DERSCA	25	comuna Dersca	2.A.5.b	040624	PM10	43000,00	G	Emisie masurata
COMUNA DERSCA	25	comuna Dersca	2.A.5.b	040624	PM2.5	4300,00	G	Emisie masurata
COMUNA DERSCA	25	comuna Dersca	2.A.5.b	040624	TSP	145000,00	G	Emisie masurata
S.C. DANYMAR MERY S.R.L.	24	Distributie benzina-SC DANYMAR MERY SRL	1.B.2.a.v	050503	NMVOC	38000,00	G	Emisie masurata

Surse de poluare a solurilor

Se pot considera surse de poluare a solului următoarele activități desfășurate pe raza comunei:

- zona căilor de comunicație și transport;
- zona construcției tehnico-edilitare;
- gospodărire comunală și cimitire;
- zona instituției și servicii de interes public și gospodării individuale;
- activități în domeniul industriei, agriculturii și serviciilor.

Identificarea și caracterizarea surselor de poluanți ai solului:

- colectarea, depozitarea deșeurilor solide provenite de la toate activitățile, în spații neamenajate pentru acest scop (în gospodăriile individuale);
- activitățile din agricultura prin aplicarea necontrolată și în exces de îngrășăminte chimice.

Funcție de natura substanței și de gradul său de agresivitate asupra solului, de cantitatea și timpul de staționare pe sol, de gradul de înclinare a terenului, de proprietățile fizice ale solului (permeabilitate, porozitate, granulometrie) efectul poate fi mai mare sau mai mic.

Tabel 19

Factori de mediu	Probleme de mediu relevante pentru P.U.G. Surse de emisie și poluanți
Apa	<ul style="list-style-type: none"> • Neracordarea tuturor locuințelor la un sistem de alimentare centralizat cu apă potabilă. • Inexistența unui sistem centralizat de canalizare și epurare a apelor uzate menajere. • Nemarcarea tuturor zonelor de interdicție sanitară cu regim sever. Surse difuze de poluare pot apărea în zona exploatării și prelucrării lemnului, zona unităților industriale, zona căilor de comunicație și transport, zona construcțiilor tehnicoedilitare, gospodărire comunală și cimitire. • Nemarcarea zonelor de protecție sanitară pe principalele cursuri de apă. • Nemarcarea zonelor de protecție sanitară în imediata vecinătate a fântânilor. • Inexistența sistemelor de colectare a apelor pluviale și deversarea lor în rigole și de acolo, mai departe, în corpurile de apă de suprafață.
Aerul	<ul style="list-style-type: none"> • surse organizate, staționare și temporare de poluare: coșurile sobelor prin care se pot evacua în atmosfera gaze de ardere, pulberi. În urma arderii, efluenții gazoși pot conține în principal bioxid de carbon, monoxid de carbon, oxizi de azot, hidrocarburi, etc. funcție de combustibilul utilizat (lemn de foc și carbune); • surse mobile (trafic): gazele de esapament; surse difuze de poluare pot apărea în zona exploatării și prelucrării lemnului, zona unităților industriale, zona căilor de comunicație și transport, zona construcțiilor tehnicoedilitare, gospodărire comunală și cimitire.

	<ul style="list-style-type: none"> • Arderea combustibililor gazoși, solizi, lichizi, biomasă, utilizați în sectorul rezidențial și similar generează pulberi, NOx, SO2, CO, CO2, NMVOC, metale grele, etc. • Cultivarea și fertilizarea terenurilor și managementul produselor recoltate, generează pulberi, NH3, NO. • Gestionarea gunoiului de grajd, generează NH3, NMVOC, N02. • Desfașurarea lucrărilor de construire / demolare, generează pulberi.
Solul	<ul style="list-style-type: none"> • S-au identificat, pe teritoriul comunei, areale cu soluri degradate datorită acțiunii agenților externi (rigole, ravene, alunecări de teren). • Poluarea solului prin depozitarea necontrolată a dejecțiilor provenite din creșterea animalelor și depozite menajere. • Colectarea deșeurilor în sistem selectiv.
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Se constată o insuficiență a spațiilor plantate destinate agrementului și sportului. • Terenurile agricole din zonele de risc necesită măsuri ameliorative.

2.11 Necesități și opțiuni ale populației

- Parcelări în zona bună pentru construcții;
- Modernizarea drumurilor existente și crearea altor drumuri noi, în funcție de necesități;
- Extinderea rețelei de alimentare cu apă în sistem centralizat, în condiții sanitare corespunzătoare;
- Înființare rețea de canalizare și stație de epurare;
- Amenajarea de spații verzi din domeniul privat al primăriei;
- Realizarea și extinderea rețelei de cablu TV, antene satelit și conexiune la internet;
- Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de sănătate;
- Sprijinirea societăților mici și mijlocii pentru dezvoltarea și diversificarea activității de producție prin întocmirea de proiecte finanțate de Agenția Națională pentru Dezvoltare Regională, de Fondul Român de Dezvoltare Socială sau de alte organisme internaționale;
- Practicarea și dezvoltarea turismului rural și al agroturismului;
- Construirea podețelor aferente căilor de acces din gospodării;
- Amenajarea de șanțuri pentru scurgerea apelor la toate drumurile comunale, ulițe, etc;
- Exploatarea și cultivarea terenurilor agricole, în mod centralizat.

2.12 Potențialul turistic al comunei

Un potențial turistic important se identifică în comună care dispune de biserici, monumente istorice, vegetație și faună deosebită ce pot oferi cadrul de dezvoltare a turismului cultural, destinat în special turiștilor de la nivel național.

Pe raza comunei Dersca se află două monumente istorice înscrise în LMI:

- **Cod LMI**

BT-I-s-A-01777

Așezarea fortificată de la Dersca, punct "Berezna" localitatea DERSCA;
comuna DERSCA "Berezna"

Adresa

La 1 km N de sat-A223 Lat. 48°00'09" -Long. 26°17'34"

Datate

sec. XI - III a. Chr., Hallstatt, Cultura geto – dacică

Fig. 11 Așezarea fortificată de la Dersca, punct "Berezna"

Așezarea este situată pe un platou, între pâraiele Buhăiaș la E și Buhaiul (Palanca) la V.

Mai mult de jumătate din suprafața așezării fortificate (circa 160 ha) se află în Ucraina.

- **Cod LMI**

BT-II-m-B-01967

Conacul Eduard Burbor, localitatea DERSCA; comuna DERSCA

Adresă

216

Datare

1882

Fig. 12 Conacul Eduard Burbor,
azi Centrul de Recuperare și Reabilitare Dersca

Situri arheologice înscrise în RAN

- Așezarea fortificată medievală de la Dersca-La Pisc

Așezarea se află în extravilan, situată pe un promontoriu înalt, la E și în paralel cu așezarea fortificată de la Berezna, între pâraiele Potici (Gârla lui Ilie sau Gârla Stânei) la est și Buhăiaș la vest.

Datate – Epoca medievală timpurie (sec IX-XI), Cultura Dridu.

COD RAN - 37020.02

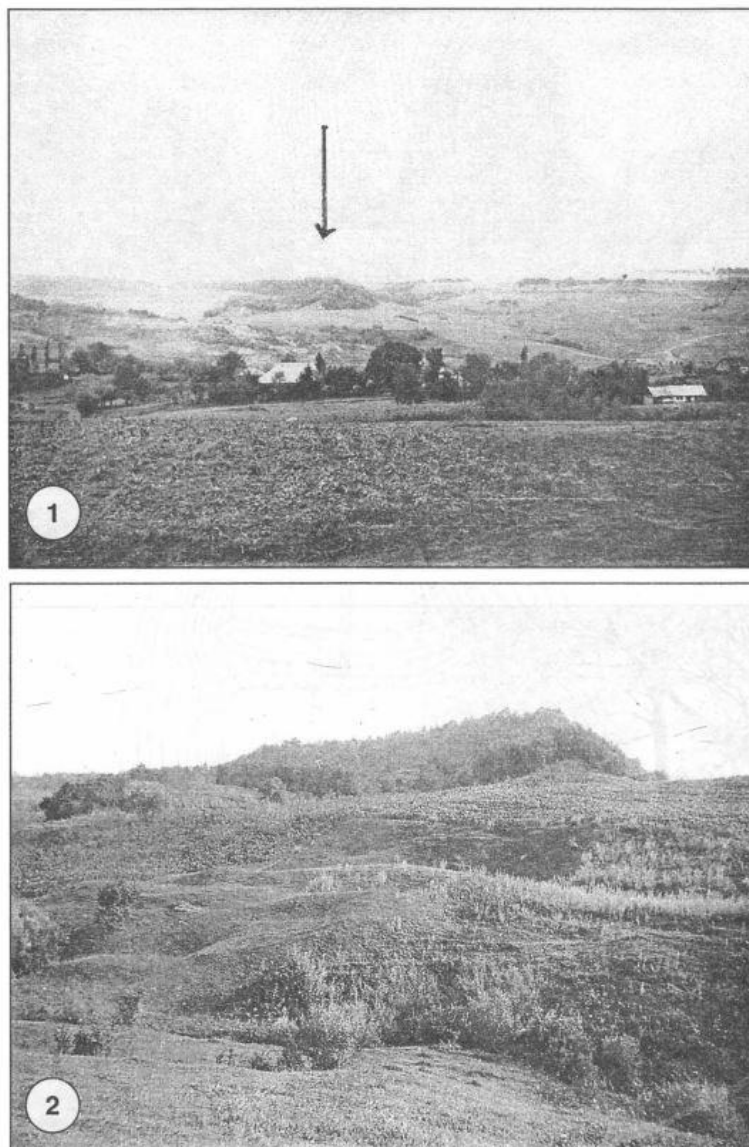

Fig. 13 Așezarea fortificată medievală de la Dersca
Vedere dinspre S-E (1) și dinspre S-V (2) (HIERASUS XI, 2001)

Primele mențiuni despre așezarea medievală timpurie de la Dersca-Botoșani au fost făcute de abia după 1971, anul în care a fost descoperită ca urmare a unor cercetări de suprafață (Teodor, p. 69-72). Cu începere din 1973 în acest obiectiv s-au întreprins ample săpături arheologice, impulsionate și de rezultatele de excepție obținute ca urmare a investigațiilor întreprinse cu puțin timp înainte în cetatea, din aceeași vreme, de la Fundu Herței, aflată în aceeași zonă geografică la o depărtare de circa 17 km spre nord-est (Petrescu-Dîmbovița, Teodor).

Așezarea întărită de la Dersca este situată pe o culme de deal dominantă, parțial împădurită, restul fiind folosită ca teren agricol, culme denumită de localnici "În Pisc" și aflată în marginea de nord-est a localității.

Terenul se prezintă astăzi ca o platformă, aproximativ triunghiulară care, în partea ei de nord-est, a suferit în decursul timpului numeroase alunecări, ce au distrus aproape în întregime latura de est a cetății și aproximativ 2/3 din suprafața incintei sale principale.

Platforma de teren pe care s-a construit cetatea are pantele abrupte fiind mărginită la nord-est de pâraul Bodrogănești și la sud de cursul pâraului Buhaiului.

Această culme face parte din prelungirile estice ale Podișului Sucevei care, în aceste zone ale fostului județ Dorohoi, depășește culoarul râului Siret, atingând la Dersca o înălțime de circa 472 m față de nivelul mării, podiș ce continuă spre răsărit, în această parte a Moldovei, fiind delimitat de cursul superior al Prutului (Tufescu, p. 16-20).

Alunecările de teren din partea de nord-est a platformei au modificat destul de mult forma inițială a cetății, suprafața ei actuală fiind doar de circa 2,5 ha. Podina de teren pe care este situată așezarea întărită, având o formă aproximativ triunghiulară și aflată în ușoară pantă de la sud-est către nord-vest, prezintă pe suprafața ei trei valuri de pământ transversale, prevăzute cu șanțuri adiacente, care barează calea de acces dinspre nord-vest. Pe întreaga latură a sa dinspre sud platforma a conservat un val lateral, care inițial înconjură așezarea, unindu-se cu capetele primului val transversal. Pe latura de nord-est valul lateral nu s-a mai păstrat, fiind distrus, împreună cu capetele celor trei valuri transversale de alunecările de teren amintite.

- Așezarea medievală de la Dersca - La Săliștea Veche
Așezarea este situată în extravilan, la E de satul Dersca, pe partea stângă a pârâului Săliștea.
Dată – Epoca medievală
COD RAN - 37020.03
- Așezarea Cucuteni de la Dersca-Coasta Piscului
Așezarea este situată în extravilan la 500 m NE de satul Dersca, la 100 m E de așezarea fortificată La Pisc, pe panta stângă a pârâului Potici și cea stângă a pârâului Buhaiului.
Dată – Eneolitic dezvoltat (aprox. 4500-3500 ani), Cultura Cucuteni
COD RAN - 37020.04
- Situl arheologic de la Dersca-Strejanca
Situl arheologic este situat în extravilan la 1300 m NE de sat, la 150 m E de așezarea fortificată La Pisc, pe partea stângă a pârâului Potici.
Dată – Hallstat târziu – La Tene timpuriu, Cultura getică
– Epoca medievală timpurie (sec. IX-XI), Cultura Dridu
COD RAN - 37020.05
- Situl arheologic de la Dersca-La Prisacă
Situl arheologic este situat în extravilan la 1000 m E de satul Dersca, pe partea dreaptă a pârâului Buhaiul și Gârla Morii.
Dată – Eneolitic dezvoltat (aprox. 4500-3500 ani), Cultura Cucuteni
– Epoca medievală timpurie (sec. IX-XI), Cultura Dridu
COD RAN - 37020.06
- Mola de la Dersca-Pădurea Gura Drumului
Mola este situată în extravilan la 3550 m SE de biserica satului, pe partea stângă a drumului comunal Dersca-Pădureni, comuna Șendriceni
Dată – necunoscută
COD RAN - 37020.07

- **Movila I de la Dersca-Dealul Breaz**
Movila este situată în intravilan către marginea de S a satului, la 1200 m S-SV de Căminul Cultural.
Datare – necunoscută
COD RAN - 37020.08
- **Movila II de la Dersca-Dealul Breaz**
Movila este situată în intravilan, la marginea de S a satului, la 1250 m S de Căminul Cultural și la 250 m SE de Movila din Dealul Breaz I.
Datare – necunoscută
COD RAN - 37020.09
- **Movila de la Dersca - Dealul Pietrișului**
Movila este situată în extravilan, la marginea de V a satului Dersca, la 1800 m V-NV de Căminul Cultural.
Datare – necunoscută
COD RAN - 37020.10
- **Movila de la Dersca - din Podiș**
Movila este situată în extravilan, la 1800 m NE de satul Dersca, în marginea de S a Pădurii Călugăriței, pe partea stângă a drumului comunal Hilișeu-Crișan-Dersca.
Datare – necunoscută
COD RAN - 37020.11
- **Movila de la Dersca-Dealul Loznei**
Movila este situată în extravilan la marginea de V a satului Lozna, la 1175 m V de Căminul Cultural din satul Lozna.
Datare – necunoscută
COD RAN - 37020.12

Toate monumentele istorice inscrise in LMI si siturile arheologice inscrise in RAN au fost delimitate si reprezentate pe planuri.

Nu există unități de primire turistică la nivelul comunei Dersca.

2.13 Disfuncționalități (la nivelul teritoriului și localității)

Remarcăm disfuncționalități în activitatea economică din comună, caracteristice perioadei de tranziție spre economia de piață:

-inexistența utilajelor proprietatea primăriei pentru exploatarea pământului agricol aflat în proprietate;

Atât activitățile agricole, cât și cele cu caracter industrial sunt în formare și o zonificare judicioasă a funcțiunilor urbanistice este oportună a se aplica:

-Zonele cu riscuri naturale inventariate în prezentul P.U.G. și care constau în alunecări de teren, inundații, vor trebui să rămână în atenția administrației locale ca, pe baza unui program, să se asigure fondurile necesare ameliorării lor;

-Gradul de echipare edilitară din comună este necorespunzător.

-Lipsa unei rețele de canalizare

-Lipsa unei rețele de gaze naturale

-Locuințele particulare existente sunt realizate din materiale nedurabile cu riscuri la calamități naturale;

-Potentialul turistic existent nu este pus în valoare (potential cinegetic, forestier, posibilitati de practicare a pescuitului, drumetii, traditii etnofolclorice etc.)

-Străzile (ulițele) din intravilan nu sunt realizate conform normelor tehnice, sunt din pământ și într-o stare mediocră;

-Siturile arheologice și monumentele de arhitectură și naturale existente cu zonele lor de protecție vor trebui delimitate și bine marcate în teren împreună cu Inspectoratul pentru Cultură al Județului și Ministerul Culturii și Identității Naționale.

3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ - PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1 Studii de fundamentare

Din analiza situației existente, a resurselor economice și demografice, rezultă:

- Dezvoltarea, în continuare, a așezărilor umane, pe structura vetrelor de sat existente;

- Dezvoltarea și modernizarea rețelei stradale;
- Dezvoltarea economiei locale;
- Interdicția realizării de construcții stradale în zonele cu riscuri naturale;
- Echiparea edilitară a comunei în condiții ecologice.

3.2 Politici și programe de investiții publice necesare pentru implementare - Evoluție posibilă, priorități

Direcțiile posibile de dezvoltare economică, potrivit P.A.T.J., includ comuna în zona teritorială cu profil agro-industrial, cu gospodării care corespund condițiilor pentru practicarea activităților agricole. Evoluția posibilă se va dirija însă și pe baza profilului potential turistic în limitele intravilanului și a zonelor funcționale.

Conform temei de proiectare se propune dezvoltarea de unități agrozootehnice, de unități prelucrătoare de lemn exploatat în comună.

-Modernizarea zonei de circulație (străzi, alei), lucrări de întreținere a întregii rețele de poduri.

-Lucrări de prevenire a riscurilor naturale (alunecări de teren, inundații, teren mlăștinos) ca termen imediat.

-Lucrări de echipare edilitară în termen imediat (canalizare, alimentare cu gaze naturale, inclusiv instalații aferente).

Termenele exacte pentru realizarea obiectivelor se vor include în programele de dezvoltare ale administrației publice locale, funcție de fondurile avute la dispoziție de Consiliul Local (fonduri proprii și fonduri de la bugetul de stat).

Conform temei de proiectare se propune dezvoltarea de unități industriale, de unități agrozootehnice, de unități prelucrătoare de lemn exploatat în comună.

Se impune cu prioritate analiza, pe bază de P.U.Z., a zonelor trecute cu indicativul de interdicție temporară;

3.3 Elemente de mobilitate urbană – propuse - Optimizarea relațiilor în teritoriu

În baza planurilor de amenajare a teritoriului rezultă că localitatea se va dezvolta în limita intravilanului stabilit prin P.U.G. și aprobat.

Se va avea în vedere asfaltarea și modernizarea drumurilor comunale, acestea aflându-se în stare precară.

Se va urmări modernizarea stațiilor și a mijloacelor de transport în comun, suplimentarea acestora și a microbuzelor școlare pentru a facilita transportul elevilor la unitățile de învățământ, în special în anotimpul rece.

Prin programul de măsuri din cadrul P.A.T.J. Botoșani, în cadrul diversificării reabilitării și modernizării sistemului de căi rutiere se propune:

- Modernizarea infrastructurii rutiere inclusive construcție/reabilitare poduri și podețe
- Extinderea iluminatului public și modernizarea rețelei existente;
- Infrastructura de transport urban durabil – trotuar pietonal
- lucrari de arta pe drumurile publice pentru asigurarea fluentei, siguranței și legaturilor de circulație;
- îmbunătățirea serviciilor de transport pentru calatori.

Măsuri

Creșterea accesibilității și conectivității comunei prin modernizarea infrastructurii rutiere și de acces.

Acțiuni

- Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație forestieră;
- Reabilitarea și modernizarea drumurilor care facilitează accesul la pășuni și fânețe;
- Întreținerea continuă a drumurilor de interes local;
- Amenajarea trotuarelor în cadrul localității;
- Amenajarea căilor de acces la siturile arheologice de pe raza comunei;
- Amenajarea de spații de parcare în apropierea principalelor instituții de interes local;
- Modernizarea și completarea infrastructurii de semnalizare rutieră;
- Construirea sau amenajarea de căi de acces spre zonele izolate.

3.4 Dezvoltarea activităților economice

Dezvoltarea activităților economice

Se propune dezvoltarea cu precădere a economiei agricole (zootehnice) pe baza proprietății private, în formele specifice și potrivit prevederilor legii, activizarea producției agricole cu mijloace moderne, prin reorganizarea gospodăriei individuale cu anexele și utilajele necesare.

Dezvoltarea capacităților de producție în domeniul silvic în legătură directă cu mica industrie de prelucrare a materialului lemnos.

Se va avea în vedere practicarea și dezvoltarea activității de turism.

Diversificarea activităților localnicilor prin valorificarea produselor agricole, animaliere, pădurilor, etc.

Se vor putea dezvolta activitățile de tip meșteșugăresc, construcții, de prestări servicii, necesare nevoilor locale.

Unitățile economice existente cu activitate în domeniul agricol, zootehnic, prelucrarea lemnului, comerțului, etc, își vor extinde și diversifica activitatea prin realizarea unor structuri economice moderne și competitive, stimularea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

Într-o etapă viitoare se poate lua în considerare restaurarea, amenajarea și introducerea într-un circuit turistic itinerant cu valențe culturale, a unora dintre obiectivele cu valoare istorică cuprinse în Lista monumentelor de patrimoniu.

Dezvoltarea preconizată prin măsurile propuse mai sus, poate oferi numeroase noi locuri de muncă populației din comună, limitând fenomenul șomajului și navetismului.

Măsuri:

- Sprijinirea întreprinzătorilor existenți
- Identificarea și promovarea oportunităților de investiții
- Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor
- Sprijinirea dezvoltării afacerilor locale, punând accent pe valorificarea resurselor autohtone
- Dezvoltarea agriculturii, a silviculturii și valorificarea resurselor agroalimentare
- Dezvoltarea capitalului uman.

Acțiuni:

- Sprijinirea structurilor asociative
- Sustinerea micilor întreprinzători
- Promovarea IMM-urilor din comună și a produselor/serviciilor acestora
- Dezvoltarea unui plan strategic în vederea atragerii de investitori
- Sprijinirea inițiativelor autorităților județene
- Campanii de informare cu privire la posibilitățile de finanțare nerambursabilă a activităților de servicii, producție și meșteșuguri
- Realizarea de investiții pentru viabilizarea terenurilor destinate plasării sau extinderii investițiilor (căi de acces, rețea de apă și canalizare)
- Amenajarea unei locații de comercializare a produselor locale
- Sprijinirea înființării unităților de prelucrare și valorificare a lemnului (lucrări de tâmplărie, dogărie, rotărie, mobilă)
- Sprijinirea dezvoltării fermelor zootehnice
- Sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mari și mijlocii din sectorul comerțului
- Sprijinirea înființării unor ateliere de cojocărie sau prelucrare a pieilor de animale inclusiv dezvoltarea unui atelier de confecții din piele
- Organizarea de târguri/expoziții de promovare a produselor autohtone
- Sprijinirea dezvoltării activităților de artizanat și amenajarea de spații pentru expunerea obiectelor de artizanat
- Identificarea produselor autentice locale și sprijinirea înregistrării acestora ca mărci locale

-Lucrări de întreținere și îmbunătățire a suprafețelor acoperite de pășuni și fânețe

-Extinderea suprafețelor acoperite cu livezi

-Sprijinirea și încurajarea tinerilor în vederea practicării agriculturii, silviculturii și zootehniei

-Înființarea unui centru de colectare și prelucrare a laptelui

-Sprijinirea participării producătorilor locali la târguri și expoziții naționale

-Promovarea mediului de afaceri local și a produselor locale pe site-uri e-business

-Derularea unor programe de perfecționare, calificare și recalificare în domeniile cu potențial de dezvoltare economică din zonă (silvicultură, zootehnie, industrie, turism, agroturism, comerț, servicii, etc.)

3.5 Evoluția populației

Din datele prezentate în tabelele care se referă la populație, elemente demografice și sociale se pot face estimări privind evoluția populației. În tabelele respective sunt prezentate datele referitoare la anii 2014-2020 inclusiv.

Din datele obținute de la Institutul Național de Statistică, Direcția Regională de statistică Botosani, evoluția populației la nivelul comunei Dersca nu prezintă fluctuații importante: 3299 locuitori – 2014;
3112 locuitori – 2020.

Apar o serie de factori negativi – fenomene demografice cu aspect negativ care pot influența în timp evoluția populației:

-spor natural negativ;

-spor migratoriu negativ;

-scăderea progresivă a populației tinere, fapt care duce la o îmbătrânire demografică.

Creșterea populației va fi susținută de mărirea suprafeței intravilanului comunei și de dezvoltarea economică a comunei.

În ceea ce privește locurile de muncă situația este specifică unei zone rurale de câmpie în care majoritatea populației se ocupă cu agricultura. Însă se practică o agricultură (creșterea animalelor) individuală, "gospodărească" am putea spune în care productivitatea este scăzută asigurându-se în cea mai mare parte doar consumul propriu de alimente. Astfel numărul angajaților în sectorul industrial sau terțiar al economiei este foarte mic.

Prin prezentul P.U.G se urmărește înlesnirea apariției a noi factori de dezvoltare economică care să ducă la creșterea economică a zonei implicit a numărului locurilor de muncă.

3.6 Organizarea circulației

3.6.1 Organizarea circulației rutiere și a transportului în comun

În etapa de valabilitate a acestui P.U.G. , se propune păstrarea rețelei actuale stradale, implicând doar lucrări de întreținere și amenajări. Se impune repararea și amenajarea drumurilor existente.

La nivel de PUG s-a sugerat rețeaua de bază a străzilor propuse, sprijinită pe drumurile existente.

În legătură cu obiectivele de interes public se vor amenaja parcări conform prevederilor HG 525/1996, cu completări inferioare.

Amplasarea față de drumurile publice:

A. În zonele drumului public se pot autoriza pe bază de proiecte de specialitate și avizele de specialitate ale administrației publice:

a. construcții și instalații aferente drumurilor publice, cu deservire de întreținere și exploatare;

b. parcaje, garaje și stații de alimentare cu carburanți;

c. conducte de alimentare cu apă și de canalizare, sisteme de transport a energiei electrice, de telecomunicații și infrastructuri ori alte instalații și construcții de acest gen.

B. Modernizarea drumurilor publice se va executa după realizarea lucrărilor și infrastructură pe bază de studii și proiecte specifice avizate și aprobate legal.

Măsuri necesare:

○ Reabilitarea rețelei stradale care străbate satele comunei în toate direcțiile realizând legătura între zonele funcționale ale satelor.

○ Întreținerea în bune condiții a infrastructurii rutiere a comunei pentru evitarea degradării acesteia prin dezvoltarea managementului întreținerii drumurilor.

Amplasarea față de drumurile publice se va face conform Regulamentului Local de Urbanism aferent prezentului Plan Urbanistic General.

În legătură cu obiectivele de interes public se vor amenaja parcări conform prevederilor H.G. 525/96.

Amplasarea în paralel cu drumurile județene, a rețelelor de energie electrică și de telecomunicații se face în afara zonei de siguranță a drumului cu minim lățimea unei benzi de circulație, zona de siguranță a drumului fiind cea stabilită prin Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Traversările aeriene ale cablurilor trebuie să asigure o înălțime de liberă trecere de minimum 6,0 m deasupra punctului cel mai înalt al platformei drumului.

Traversarea subterana sau aeriană a drumului de cabluri se face în puncte în care drumul este în aliniament, intersecția realizându-se sub un unghi cât mai apropiat de 90°, dar nu mai mic de 60°.

Subtraversarea drumului de către conducte, cabluri electrice sau de telecomunicații se face prin forare orizontală.

Amplasarea în paralel cu drumul județean a unor canale închise sau deschise, a conductelor pentru lichide sau gaze se face în afara amprizei și a zonei de siguranță a drumului.

Traversarea drumului de canale și conducte se face în puncte în care drumul este în aliniament, intersecția realizându-se sub un unghi cât mai apropiat de 90°, dar nu mai mic de 60°.

Conform Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța dintre axul drumului și gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de de minim 24 m pentru drumurile județene și de minim 20 m pentru drumurile comunale.

Pentru evitarea congestionării traficului în afara localităților se interzice amplasarea oricăror construcții care generează un trafic suplimentar la o distanță mai mică de 50,00 m de marginea îmbrăcămintei asfaltice în cazul autostrăzilor, al drumurilor expres și al drumurilor naționale europene, respectiv de 30,00 m pentru celelalte drumuri de interes național și județean. Prin construcții care generează trafic suplimentar se au în vedere unități productive, complexe comerciale, depozite angro, unități tip show-room, obiective turistice, cartiere rezidențiale, parcuri industriale, precum și orice alte obiective și/sau construcții asemănătoare în care se desfășoară activități economice.

Pentru asigurarea scurgerii apelor de suprafață în lungul căilor de comunicații se vor executa șanțuri și podețe pentru colectarea și evacuarea apelor din zona drumului.

La amplasarea construcțiilor în zona drumurilor se va avea în vedere amenajarea acceselor rutiere sau pietonale care să asigure prin podețe tubulare de capacitate corespunzătoare scurgerea apelor pluviale în lungul drumurilor.

Drumurile laterale de acces se vor amenaja la aceeași cotă cu drumurile de categorie superioară și vor fi modernizate pe o lungime de minim 20 m.

Amplasarea stațiilor pentru oprirea vehiculelor care efectuează transport de persoane prin servicii regulate se stabilește de către autoritățile administrației publice locale cu avizul administratorului drumului și al poliției rutiere.

Stațiile de autobuz se vor amplasa înafara platformei drumului (parte carosabil + acostament). Lucrările de amenajare a stațiilor vor asigura continuitatea șanțurilor pentru scurgerea apelor.

Punctele de colectare selectivă a deșeurilor constau din amenajarea unor platforme din beton rutier împrejmuite cu plasă metalică pe stâlpi metalici.

Amplasamentul acestor spații de colectare va fi la minim 8,00 m față de axul drumului județean.

Pentru accesul autospecialelor la punctele de colectare se vor amenaja podețe tubulare care să asigure continuitatea șanțului drumului în dreptul accesului.

Pentru proiectarea și execuția unor construcții și instalații în zona drumurilor se vor avea în vedere regelementările Ordinului nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor.

Pentru amenajarea intersecțiilor se va avea în vedere prevederile Normativului CD 173/2001 privind amenajarea intersecțiilor la același nivel a drumurilor publice și Normativ CNADNR 2009 de amenajarea intersecțiilor la nivel în sens giratoriu.

Amplasarea în zona drumurilor publice a construcțiilor și instalațiilor se face numai cu acordul administratorului drumului.

3.7 Intravilan propus. Zonificare funcțională. Bilanț teritorial

Noua limită a intravilanului include suprafețele de teren ocupate de construcții și amenajări precum și suprafețelor de teren necesare dezvoltării în perspectivă.

Zonificarea funcțională propusă, preia configurația celei existente și este prelucrată și ordonată potrivit exigențelor de organizare viitoare a localității.

Zona centrală (centru civic) pe teritoriul localității, reprezintă un areal delimitat în planul de reglementări. Această suprafață cuprinde sediul primăriei actuale și alte obiective de interes comunal.

Organizarea zonei centrale este o problemă de perspectivă dar care va sta în atenția administrației publice în vederea rezervării terenului necesar noilor obiective.

Suprafata intravilan propus (Ha):

Dersca - 825.04

TOTAL - 825.04

În vederea efectuării zonificărilor s-a avut în vedere prezentarea unei zonificări funcționale existente și a unei zonificări funcționale propuse.

La baza acestor zonificări au stat date din baza grafică digitală creată pentru această lucrare, date din P.U.G. existent, cerințele de dezvoltare ale comunei și necesitățile de dezvoltare, toate acestea coraborate cu cadrul legal al dezvoltării urbane din România.

Astfel conform introducerii datelor reale din situația existentă suprapusă cu intravilanul propus se prezintă astfel:

Tabel 20 Intravilan propus – comuna Dersca Zonificare existentă

Localitate/ [Ha]/%	Intravilan UAT Dersca	
	Ha	%
Zonificare functionala		
DS - Zona cu destinatie speciala	0.14	0.02
Locuinte si functiuni complementare	134.67	16.32
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00
Unitati Agro	2.94	0.36
Instituti publice si servicii	5.07	0.61
Cai de comunicatie - transport rutier	44.65	5.41
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	56.25	6.82
Constructii tehnico-edilitare	0.13	0.02
Zona gospodarie comunala, cimitire	0.99	0.12
Terenuri libere	577.22	69.96
Ape	2.99	0.36
Terenuri neproductive	0.00	0.00
Total	825.04	100.00

Pe baza celor sus prezentate zonificarea funcțională propusă va reglementa funcțiunea terenurilor libere distribuindu-le către zonificarea funcțională dominantă și/sau către zonarea funcțională solicitată, cu respectarea funcțiilor existente , a necesităților de dezvoltare ale comunei și a dreptului asupra proprietății. Astfel zonificarea propusă devine conform tabelului:

Tabel 21 Intravilan propus – comuna Dersca Zonificare propusa

Localitate/ [Ha]/%	Intravilan UAT Dersca	
	Ha	%
Zonificare functionala		
DS - Zona cu destinatie speciala	0.14	0.02
Locuinte si functiuni complementare	737.85	89.43
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00
Unitati Agro	6.08	0.74
Institutii publice si servicii	5.07	0.61
Cai de comunicatie - transport rutier	44.65	5.41
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	27.14	3.29
Constructii tehnico-edilitare	0.13	0.02
Zona gospodarie comunala, cimitire	0.99	0.12
Terenuri libere	0.00	0.00
Ape	2.99	0.36
Terenuri neproductive	0.00	0.00
Total	825.04	100.00

Localitate/ [Ha]/%	UTR 1a - Dersca		UTR 1b - Dersca		UTR 1c - Dersca		UTR 1d - Dersca		UTR 1e - Dersca	
	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%
DS - Zona cu destinatie speciala	0.08	0.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.03	0.00	0.00
Locuinte si functiuni complementare	1.29	14.93	64.66	21.50	11.01	11.38	31.60	13.74	0.50	3.45
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Unitati Agro	0.00	0.00	0.00	0.00	0.39	0.40	2.55	1.11	0.00	0.00
Institutii publice si servicii	2.36	27.37	0.54	0.18	0.00	0.00	1.40	0.61	0.76	5.23
Cai de comunicatie - transport rutier	1.19	13.83	17.53	5.83	5.84	6.03	11.81	5.13	0.83	5.67
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	1.54	17.90	33.24	11.05	4.28	4.42	8.99	3.91	2.53	17.34
Constructii tehnico-edilitare	0.00	0.00	0.05	0.02	0.00	0.00	0.07	0.03	0.00	0.00
Zona gospodarire comunala, cimitire	0.00	0.03	0.86	0.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Terenuri libere	2.01	23.31	182.33	60.64	75.04	77.54	172.68	75.10	9.83	67.36
Ape	0.15	1.76	1.49	0.49	0.21	0.22	0.76	0.33	0.14	0.96
Terenuri neproductive	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	8.62	100.00	300.70	100.00	96.78	100.00	229.93	100.00	14.59	100.00

Tabel 22 Intravilan propus – comuna Dersca - UTR- uri, Zonificare existenta

Localitate/ [Ha]/%	UTR 1f - Dersca		UTR 1g - Dersca		UTR 1h - Dersca		UTR 1i - Dersca		Dersca	
	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%
DS - Zona cu destinatie speciala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.14	0.02
Locuinte si functiuni complementare	3.09	11.50	20.41	15.94	0.74	9.53	1.36	11.53	134.67	16.32
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Unitati Agro	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.94	0.36
Institutii publice si servicii	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.07	0.61
Cai de comunicatie - transport rutier	1.76	6.53	5.01	3.92	0.07	0.84	0.62	5.26	44.65	5.41
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	0.21	0.80	4.53	3.54	0.48	6.23	0.44	3.74	56.25	6.82
Constructii tehnico-edilitare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.13	0.02
Zona gospodarire comunala, cimitire	0.00	0.00	0.13	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.99	0.12
Terenuri libere	21.68	80.65	97.82	76.42	6.46	83.40	9.37	79.46	577.22	69.96
Ape	0.14	0.52	0.10	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	2.99	0.36
Terenuri neproductive	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	26.88	100.00	128.00	100.00	7.75	100.00	11.79	100.00	825.04	100.00

Localitate/ [Ha]/%	UTR 1a - Dersca		UTR 1b - Dersca		UTR 1c - Dersca		UTR 1d - Dersca		UTR 1e - Dersca	
	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%
DS - Zona cu destinatie speciala	0.08	0.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.03	0.00	0.00
Locuinte si functiuni complementare	3.92	45.45	266.07	88.49	88.49	91.44	205.90	89.55	10.33	70.81
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Unitati Agro	0.00	0.00	0.00	0.00	0.39	0.40	5.70	2.48	0.00	0.00
Institutiile publice si servicii	2.36	27.37	0.54	0.18	0.00	0.00	1.40	0.61	0.76	5.23
Cai de comunicatie - transport rutier	1.19	13.83	17.53	5.83	5.84	6.03	11.81	5.13	0.83	5.67
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	0.92	10.69	14.16	4.71	1.84	1.90	4.23	1.84	2.53	17.34
Constructii tehnico-edilitare	0.00	0.00	0.05	0.02	0.00	0.00	0.07	0.03	0.00	0.00
Zona gospodarie comunală, cimitire	0.00	0.03	0.86	0.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Terenuri libere	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ape	0.15	1.76	1.49	0.49	0.21	0.22	0.76	0.33	0.14	0.96
Terenuri neproductive	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	8.62	100.00	300.70	100.00	96.78	100.00	229.93	100.00	14.59	100.00

Tabel 23 Intravilan propus – comuna Dersca - UTR- uri, Zonificare propusa

Localitate/ [Ha]/%	UTR 1f - Dersca		UTR 1g - Dersca		UTR 1h - Dersca		UTR 1i - Dersca		Dersca	
	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%	Ha	%
DS - Zona cu destinatie speciala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.14	0.02
Locuinte si functiuni complementare	24.49	91.09	120.18	93.89	7.50	96.84	10.97	93.04	737.85	89.43
Unitati industriale si depozite	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Unitati Agro	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.08	0.74
Institutiile publice si servicii	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.07	0.61
Cai de comunicatie - transport rutier	1.76	6.53	5.01	3.92	0.07	0.84	0.62	5.26	44.65	5.41
Spatii verzi, sport, agrement, paduri	0.50	1.86	2.57	2.01	0.18	2.32	0.20	1.70	27.14	3.29
Constructii tehnico-edilitare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.13	0.02
Zona gospodarie comunală, cimitire	0.00	0.00	0.13	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.99	0.12
Terenuri libere	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ape	0.14	0.52	0.10	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	2.99	0.36
Terenuri neproductive	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	26.88	100.00	128.00	100.00	7.75	100.00	11.79	100.00	825.04	100.00

Tabel 24 Balanta comparativa Intravilan Existent/Propus comuna Dersca

Intravilan	Suprafata intravilan existent (Ha)	Suprafata intravilan propus (Ha)	Diferenta (Ha)	Diferenta % fata de existent
Dersca	702.82	825.04	122.22	17.39

Tabel 25 Bilant teritorial propus pe categorii de folosinta comuna Dersca

TERITORIU ADMINISTRATIV AL UNITATII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINTA									TOTAL (Ha)
	AGRICOL (Ha)				NEAGRICOL (Ha)					
	ARABIL	PASUNI	VII	LIVEZI	PADURI	APE	DRUMURI	CC	NEPRODUCTIV	
Intravilan	563.19	14.67	0.90	32.39	22.44	2.99	44.65	143.81	0.00	825.04
Extravilan	1613.75	677.26	0.00	4.15	705.74	6.05	26.71	0.99	1.14	3035.78
Total	2176.94	691.92	0.90	36.54	728.18	9.04	71.36	144.80	1.14	3860.82
% din total	56.39	17.92	0.02	0.95	18.86	0.23	1.85	3.75	0.03	100.00

3.7.1 Zone cu funcțiune predominantă

Pentru fiecare zonă funcțională, cu funcțiune predominantă, prezentăm următoarele aspecte:

- categorii de intervenții propuse pentru valorificarea potențialului existent și înlăturării disfuncționalităților.

Pentru modernizarea zonelor funcționale, Strategia de dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Dersca 2021-2027 prevede următorul Portofoliu de proiecte de dezvoltare:

Căi de comunicație - transport rutier

Activități propuse:

- Modernizare drumuri de interes local 4,6 km în comuna Dersca, județul Botoșani;
- Trotuar pietonal.

Construcții tehnico-edilitare

Acțiuni:

- Înființare distribuție gaze naturale în comuna Dersca, județul Botoșani;
- Rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Dersca, județul Botoșani;
- Rețea de alimentare cu apă extindere în comuna Dersca, județul Botoșani.

Instituții publice și servicii

Acțiuni:

- Centru de zi pentru copii "Prichindel" din comuna Dersca, județul Botoșani;
- Reabilitare Dispensarul uman din comuna Dersca, județul Botoșani;
- Dotare Cămin Cultural în comuna Dersca, județul Botoșani;
- Reabilitare Cămin cultural din comuna Dersca, județul Botoșani
- Achiziție de mobilier, echipament software și hardware pentru dotarea Căminului Cultural Dersca
- Înființare muzeu în comuna Dersca, județul Botoșani

3.8 Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Zonele inundabile de pe teritoriul comunei sunt identificate pe planșele de reglementări urbanistice și zonificare și sunt reprezentate ca zone cu interdicție temporară/definitivă de construcție.

S-a inclus ca prioritate de intervenție imediată a proiectelor privind limitarea zonelor inundabile, de protecție a malurilor, de limitare a proceselor de degradare, prin alunecări de teren, și asigurarea de fonduri pentru realizarea acestora, în primă etapă acelea care să asigure protecția zonelor din intravilan.

Conform propunerii proiectantului și însoțită de comuna Dersca în cadrul dezbaterilor ce au avut loc, limitele de intravilan s-au constituit prin excluderea (acolo unde a fost posibil) a zonelor cu factor de risc (alunecări de teren, zone inundabile etc.), iar zonele rămase în intravilanul propus, materializate pe planuri cu semne specifice, au fost constituite cu restricții de construire până la eliminarea factorului de risc.

Majoritatea zonelor cu factor de risc ce au intrat în intravilanul propus sunt situate de-a lungul apelor ce străbat intravilanul, pentru toate acestea fiind constituite interdicții conform înscrisurilor din R.L.U.

Riscul geotehnic

A fost evaluat conform normativului privind principiile, exigentele și metodele cercetării geotehnice, indicativ NP 074/2007.

Terenul de fundare este constituit predominant din pământuri argiloase, argile prafoase, pietris cu nisip și posibil liant, tipul de teren de fundare depinzând de vârsta formațiunilor geologice întâlnite.

Apa subterana. Nivelul apei este situat la adâncimi variabile funcție de zona, de aceea la executarea excavatiilor gropilor de fundare pot fi necesare epuizamente normale.

Încadrarea noilor construcții în mediul natural și în mediul construit se va face în așa fel încât să se evite sporirea riscurilor implicate de efectele potențiale, directe sau indirecte, ale unor viitoare cutremure puternice. În acest scop se recomandă să se limiteze densitatea de construire, precum și a numărului de persoane care pot ocupa pe perioade lungi de timp construcțiile de tip curent, cum sunt clădirile de locuit. Aceasta înseamnă, de regulă, limitarea înălțimii acestor construcții, măsură care poate avea și efecte economice favorabile. De asemenea, se vor asigura căi multiple de acces și de comunicare pentru eventuala necesitate a evacuării de urgență în scopul limitării efectelor unor cutremure puternice.

Se va limita durata situațiilor provizorii care pot apărea în timpul executării construcțiilor în care gradul de protecție structurală este mai redus și riscul unor efecte grave sporește în eventualitatea unor acțiuni seismice de intensitate ridicată.

Activitatea de realizare a construcțiilor noi se va corela cu activitatea de înlocuire sau de consolidare în timp util a fondului construit vechi, vulnerabil seismic.

Amplasamentele construcțiilor se vor alege, de regulă, în zone în care structura geologică și alcătuirea straturilor superficiale de teren permite realizarea protecției seismice în condiții economice, fără măsuri costisitoare.

Se va evita, ca regulă generală, amplasarea construcțiilor pe maluri, râpe sau alte terenuri care prezintă risc de alunecare sau surpare. În cazul în care amplasamentele de acest fel nu se pot evita, se vor lua măsurile necesare pentru stabilizarea terenurilor.

În cazurile în care amplasarea construcțiilor pe terenuri cu proprietăți mecanice inferioare (nisipuri cu grad mare de afânare, refulante sau lichifiabile, mături, umpluturi

neconsolidate, etc) nu poate fi evitată, se vor lua măsurile necesare pentru consolidarea terenurilor, astfel încât aceasta să poată asigura o bună comportare seismică a construcțiilor.

Pentru construcțiile a căror eventuală avariere poate avea urmări de gravitate deosebită se vor preciza, în funcție de specificul construcțiilor și al proceselor tehnologice, criteriile specifice de excludere a anumitor categorii de amplasamente.

Orice autorizație de construcție pentru viitoarele clădiri care urmează să se ridice pe teritoriul comunei Dersca se va emite doar în urma efectuării, de către o firmă autorizată, a unui studiu geotehnic, conform legii numărul 50 din 21 iulie 1991, cu modificările și completările ulterioare.

3.9 Dezvoltarea echipării edilitare

3.9.1 Gospodărirea apelor

Cursurile apelor care străbat comuna nu sunt, în totalitate, regularizate și prezintă risc de inundabilitate.

Factorii administrativi ai comunei vor avea în vedere:

- lucrări de amenajare a albiilor în zonele cu risc de inundabilitate
- lucrări de recalibrare și regularizare a albiilor și consolidare a malurilor
- ocrotirea și îmbunătățirea calității apelor subterane prin măsuri specifice care să elimine sursele de poluare care ar putea afecta pânza freatică.

3.9.2 Alimentarea cu apă

Comuna Dersca dispune de o rețea simplă de distribuție a apei potabile cu o lungime de 5,5 km. Reteaua este nefuncțională, necesitând investiții de reabilitare, modernizare și redimensionare.

La momentul redactării prezentului memoriu, proiectul de Extindere a rețelei de alimentare cu apă, în comuna Dersca este în curs, fiind cuprins în Strategia de dezvoltare locală a comunei și în Strategia de dezvoltare a județului Botosani.

Prin prezentul Plan Urbanistic General și prin preluarea informațiilor din proiectele întocmite până la aceasta dată, s-a propus extinderea rețelei de alimentare cu apă la nivelul tuturor străzilor din intravilanul comunei.

3.9.3 Canalizare

Comuna Dersca nu dispune de rețea de canalizare pentru colectarea apelor uzate menajere.

Evacuarea apelor uzate de la populație se realizează prin latrine în sistem uscat sau fose septice, cu evacuarea apei uzate în subteran.

La momentul redactării prezentului memoriu, proiectul de Retea de canalizare menajera și stație de epurare, în comuna Dersca este în curs, fiind cuprins în Strategia de dezvoltare locală a comunei.

Se propune înființarea unei stații de epurare în extravilanul comunei. Aceasta este delimitată pe planuri împreună cu zona de protecție conform Ord. Nr. 119/2014.

Prin prezentul Plan Urbanistic General și prin preluarea informațiilor din proiectele întocmite până la aceasta dată, s-a propus extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare la nivelul tuturor străzilor din intravilanul comunei.

3.9.4 Alimentare cu energie electrică

Rețeaua electrică aeriană existentă în comună este alimentată cu energie electrică din stația de transformare de 100/20 Kv prin linii electrice aeriene de 20kv montate pe stâlpi de beton.

Consumatorii de energie electrică din comună sunt alimentați prin linii electrice de distribuite de 0,4 kv pozate pe stâlpii de beton din posturile de transformare de 20/0,4 kv.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică de medie și înaltă tensiune însumează 12,1 km, din care:

- LEA 20 Kv = 12,1 km.

Traseele majore ale acestor rețele (înaltă și medie tensiune), precum și pozițiile posturilor de transformare sunt prevăzute în planșele cu rețelele tehnico-edilitare.

Deasemenea, rețelele electrice de joasă tensiune care alimentează consumatorii din aceste posturi de transformare parcurg toate căile de comunicație în traseu aerian.

Rețeaua de iluminat public nu parcurge toată rețeaua de străzi pe traseu comun cu rețelele electrice de joasă tensiune și de telecomunicații.

Alimentarea cu energie electrică a zonelor extinse ale intravilanului ce se va face prin prelungirea rețelelor existente, verificarea capacității rețelelor existente, eventuala extindere a numărului posturilor de transformare se va executa de comun acord cu societatea de proiectare și execuție a E-on Moldova.

Solicitarea în creștere, în prezent cât și în viitorii 5 ani privind amplasarea de noi locuințe și spații de producție, pe raza comunei atât în intravilanul existent cât și în extravilan impun pe viitor extinderea zonei de intravilan fapt ce necesită amplificarea consumului de energie electrică, a numărului de posturi de transformare de 20/0,4 Kv și extinderea rețelelor de 20 kv și 0,4 KV atât în intravilan cât și în extravilan.

Extinderea rețelelor de 20Kv și 0,4KV, amplificarea numărului de posturi de transformare de 20/0,4 KV se va face la solicitarea scrisă a beneficiarului și numai printr-un studiu de soluție efectuat de furnizorul de energie electrică E-on Moldova.

3.9.5 Telefonie

Extinderea rețelelor telefonice comunale și a rețelei mobile de telefonie și internet în zonele fără acoperire se face în urma unor studii de specialitate ce vor avea în vedere: posibilitatea de construcție a rețelei în zona, obținerea acordurilor pentru extinderea rețelei și numărul de persoane interesate de serviciile operatorului de rețea.

3.9.6 Alimentare cu energie termică

Comuna nu dispune de rețea de încălzire. Atât dispensarul, clădirile social-edilitare din centrul satului reședință de comună, cât și restul gospodăriilor și dotărilor au încălzirea rezolvată cu sobe, foarte rar cu centrale termice utilizând în principal lemnul drept combustibil.

3.9.7 Alimentare cu gaze naturale

În prezent în comună nu există alimentare cu gaz metan.

Inițierea rețelei de distribuție de alimentare cu gaze naturale în cadrul comunei este unul din obiectivele cuprinse în Strategia de dezvoltare locală a comunei Dersca și în Strategia de dezvoltare a Județului Botosani (2021-2027).

Prin prezentul Plan Urbanistic General și prin preluarea informațiilor din proiectele propuse până la aceasta data, s-a propus realizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale la nivelul tuturor străzilor din intravilanul comunei.

3.9.8 Gospodărire comunală

În comuna Dersca colectarea deșeurilor menajere și similare se face potrivit Regulamentului de salubritate adoptat de ADI Ecoproces, asociație din care face parte și UAT Dersca.

Comuna Dersca face parte din zona I, deservită de SC FRITEHNIC SRL Suceava, iar deșeurile colectate de pe teritoriul administrativ al comunei sunt transportate la Stația de transfer Dorohoi.

Comuna dispune de puncte de colectare selectivă pentru deșeuri menajere, sticlă și plastic/metal. Pentru gestionarea deșeurilor degradabile, UAT Dersca dispune de un număr de 198 unități individuale de compostare (UCI) pentru gestionarea componentei biodegradabile din deșeurile generate și transformarea acestora în compost, împărțite gospodăriilor populației.

Punctele de colectare au fost identificate și reprezentate pe planuri.

Serviciul de salubritate la nivelul comunei Dersca se face din poarta în poarta și de la punctele de colectare prin operatorul specializat contractat – SC FRITEHNIC SRL Suceava.

În situația existenței cimitirelor de pe raza comunei Dersca nu au delimitate clar zonele de protecție sanitară.

Situația existentă prevede două cimitire la nivelul comunei.

Cimitirele noi se vor gospodări sub controlul administrației locale și se vor înființa zone de protecție sanitară de 100 m (conform H.G. 741/2016).

Recomandăm amplasarea unor platforme de depozitare a gunoierului animalier în zona fermelor (platformă gunoi grajd). Se recomandă și înființarea unui **centru temporar de colectare a deșeurilor de origine animalieră cu camera frigorifică**, prevăzut cu sursă de alimentare cu apă și evacuare a apei uzate într-un bazin vidanjabil, energie electrică în care vor fi depuse cadavrele de animale până la ridicarea acestora de către un operator autorizat și înregistrat, conform Regulamentului CE 1069/2009, 142/2011. **Pentru amplasarea acestor obiective este obligatorie efectuarea evaluării impactului asupra sănătății populației în conformitate cu Metodologia de organizare a studiilor de evaluare a impactului anumitor proiecte publice și private asupra sănătății populației, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.524/2019.**

În zonele agroindustriale sau de prestări servicii, deșeurile care rezultă din procesul tehnologic se vor colecta într-un depozit propriu din incinta și acestea se vor recicla sau distruge în baza unor tehnologii specifice (contract cu firme specializate), așa fel încât să nu polueze subsolul, solul, apele sau aerul.

Deșeurile lichide vor fi preepurate și dirijate la stația de epurare a comunei.

Zona “Spații verzi, sport, agrement”

Spațiile verzi definite în conformitate cu Legea 24/2007 și regulamentul de aplicare al acesteia, incluse în registrul spațiilor verzi ale comunei vor fi administrate și protejate în conformitate cu prevederile legale.

Pentru aplicarea articolului 10 (aliniatul 3), ținând cont de extinderea intravilanului în cadrul dezvoltării urbane se va avea în vedere realizarea de noi spații verzi, conform prezentărilor din articolul 4, Legea 24/2007.

Suprafața cartată corespunzătoare zonificării funcționale “Spații verzi, sport, agrement” relativ la situația existentă și a intravilanului existent este de 54,90 Ha. Raportat la limitele intravilanului propus, suprafața cartată este de 56,25 Ha.

În urma propunerilor de reglementare urbanistică și a formei de proprietate rezultă o suprafață de 27,14 Ha aferentă zonificării “Spații verzi, sport, agrement”, suprafață cu potențial de amenajare ca spații verzi. Raportat la populația de 3203 locuitori rezultă o suprafață cu potențial de amenajare ca spațiu verde de până la 85 m² pe cap de locuitor.

Se recomandă înființarea de parcele verzi în lungul căilor de acces, realizarea de fâșii plantate în lungul cursurilor de apă, respectiv înființarea altor spații verzi conform descrierilor cadrului legal. Se va impune prin certificat de urbanism realizarea de spații verzi pentru toate solicitările de dezvoltare de construcții pe terenuri libere și în cazurile în care nu este respectată lățimea tramei stradale conform categoriei de drum simbolizată pe planurile de reglementare urbanistică zonificare, fiind obligatoriu identificarea și realizarea unei parcele pe proprietate privată, ce va fi prezentată prin proiectul de realizare a construcției. Aceste parcele vor fi înregistrate în registrul spațiilor verzi, preluând responsabilitățile ce decurg din lege.

Autoritatea locală are obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 26 mp/locuitor.

Stadiul actual de constituire a registrului spațiilor verzi și propunere termen de realizare

- **Primăria comunei Dersca își propune conform Strategiei de Dezvoltare Locală 2021-2027 să elaboreze Registrul spațiilor verzi.**

Registrul local al spațiilor verzi va fi realizat conform art. 16 din Legea nr.24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare:

“(1) Autoritățile administrației publice locale au obligația să țină evidența spațiilor verzi de pe teritoriul unităților administrative, prin constituirea registrelor locale ale spațiilor verzi, pe care le actualizează ori de câte ori intervin modificări.

(2) Evidența spațiilor verzi are drept scop organizarea folosirii raționale a acestora, a regenerării și protecției lor eficiente, cu exercitarea controlului sistematic al schimbărilor calitative și cantitative, precum și asigurarea informațiilor despre spațiile verzi.

(3) Registrele locale ale spațiilor verzi se constituie pe baza normelor tehnice aprobate prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și locuinței, cu avizul ministrului mediului și al ministrului administrației și internelor, în termen de la un an de la elaborarea și publicarea acestora.”

3.10 Protecția mediului

Conform Ordinului nr. 1552/743/2008 al MMDD și MADR – Comuna Dersca este inclusă în lista localităților vulnerabile la nitriți și nitrați. Astfel sunt necesare aplicarea măsurilor prevăzute în CODUL DE BUNE PRACTICI AGRICOLE.

Calitatea factorilor de mediu nu a fost până în prezent monitorizată la nivelul comunei și nu a făcut obiectul studiilor de specialitate. Nu au fost semnalate degradări ale solului, poluări importante ale apei, aerului sau vegetației.

3.10.1 Protecția biodiversității, florei și faunei

Prin reglementările impuse prin aprobarea P.U.G. – ului se vor regulariza pâraiele cu potențial de inundabilitate, se vor asigura zonele de restricții contribuind și la protejarea fondului forestier, fauna și flora din această zonă.

Date specifice cu privire la ariile protejate

Pe teritoriul comunei Dersca nu se afla nici o Arie naturala protejata.

In comuna Dersca vegetatia se incadreaza in zona de trecere de la stepa la zona forestiera.

Din punct de vedere floristic, teritoriul comunei se incadreaza in provincia Sud – Est Carpatica (dupa Al. Borza).

Predomină vegetația de silvostepă, care cuprinde asociații vegetale cu caracteristici pădurilor de foioase în care predomină gorunul în alternanță cu stejarul, teiul, carpenul etc. Pășunile ocupă suprafețe restrânse, compoziția floristică fiind alcătuită din elemente sărace ca: floarea de piatră, trifoiul alb, ghizeii, pir, păpădie pătlăgină, coada șoricelului, alior, lumânărica, coada calului, rogoz etc.

Fauna de silvostepă este reprezentată prin: rozătoare – șoarecele de stepă, șobolanul de câmp, iepurele de câmp; carnivore – vulpea; păsări – graurul, pitpalacul, ciocârliă de câmp, uliul porumbar; reptile – broasca râioasă, broasca de lac, șerpi; insecte – lăcuste, coșai, greieri, țânțari.

Fauna de pădure este reprezentată prin: căprioare, mistreți, vulpi, iepuri, păsări – mierla, gaița, unele specii de pițigoi, turturica, privighetoarea mică, ciocănitoarea, șarpele de pădure, șopârla.

3.10.2 Protecția pădurilor și a altor forme de vegetație

Protejarea pădurilor se va realiza prin:

- ❖ extinderea tratamentelor intensive de gospodărire a pădurilor;
- ❖ aplicarea susținută a măsurilor tehnice prevăzute în aranjamentele silvice;
- ❖ turismul, sportul, recreerea, agrementul și alte asemenea, se pot desfășura în cuprinsul fondului forestier numai cu respectarea reglementărilor legale, stabilite de organele de specialitate competente;
- ❖ suprafața totală a pădurilor nu poate fi micșorată decât cu aprobare specială.

În vederea asigurării condițiilor de agrement, recreație și turism trebuie:

- ❖ extinse spațiile verzi în interiorul și în jurul localității în conformitate cu planurile de sistematizare și trebuie asigurată amenajarea acestora;
- ❖ întreținute spațiile verzi existente în acord cu tehnicile stabilite de organele de specialitate;
- ❖ să se planteze arbori, flori și alte plante ornamentale pe marile căi de acces, trasee turistice, în jurul clădirilor și în alte locuri unde există terenuri care pot fi destinate acestor scopuri;
- ❖ interzisă micșorarea spațiilor verzi sau tăierea arborilor, metodele de exploatare a florei și vegetației spontane, care împiedică regenerarea și dezvoltarea lor normală și influențează în mod negativ echilibrul ecologic.

3.10.3 Protecția populației și sănătatea umană

Adoptarea și implementarea Planului Urbanistic General și a Regulamentului Local a comunei Dersca, Județul Botoșani va avea un impact social și economic pozitiv prin crearea de noi locuri de muncă și ridicarea standardului de viață a locuitorilor zonei.

Activitățile agricole, zootehnice și silvice sunt activități tradiționale.

Planul Urbanistic General conține direcții și strategii de dezvoltare care se referă la creșterea gradului de confort a populației prin dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare.

Colectarea deșeurilor pe teritoriul comunei se face conform Regulamentului de salubritate a județului Botoșani.

Alte reglementări care țin de protecția populației și care au fost menționate în P.U.G. se referă la îmbunătățirea activității de prevenire și stingere a incendiilor, prin organizarea de remize P.S.I., asigurarea unor rezervoare de apă pentru incendii, asigurarea fluidizării traficului și căilor de acces facile și funcționale, deasemenea s-a instituit măsură restrictivă de construire la marginea pădurilor.

Pentru zonele de picnic vor fi propuse zone frecventate de locuitorii comunei, aceste zone urmând a fi amenajate cu posibilitatea modificării locațiilor propuse în funcție de modul de dezvoltare al comunei, sau a proiectelor ce vor fi dezvoltate.

3.10.4 Protecția solului

Zona studiată în cadrul Planului Urbanistic General reactualizat este caracterizată prin alunecări de teren și eroziuni în perioadele cu ploi torențiale. Se propune consolidarea solului prin înierbare și plantare de arbori pe solurile supuse fenomenelor de eroziune.

✓ În cazul desființării fermelor zootehnice (pentru construirea de noi obiective) se vor face analize de sol pentru evaluarea gradului de poluare istorică;

✓ Au fost închise toate depozitele de deșeuri neconforme existente în localitățile județului Botoșani.

✓ În comuna Dersca a fost desființat depozitul de deșeuri neconform, prin procedură simplificată, în anul 2009 (închidere în situ, compactare și acoperire cu strat de pământ, uniformizare, înierbizare, afișaj interzicere depozitare deșeuri, interzicere acces).

✓ Se vor desființa toate depozitele de dejecții rezultate de la animalele din gospodăriile individuale: fiecare grajd va avea platformă proprie betonată pentru depozitarea dejecțiilor de la animale, cu stocarea temporară de cel puțin 6 luni pentru a putea fi folosite ca îngrășământ pe terenurile agricole conform celor mai bune practici agricole: aceste platforme vor fi amplasate la cel puțin 15 m de locuința cea mai apropiată;

✚ Se vor lua măsurile de salubritate a terenurilor neocupate productiv sau funcțional, în special a celor situate de-a lungul căilor de comunicații rutiere;

✚ Deținătorii cu orice titlu ai fondului forestier, ai vegetației forestiere din afara fondului forestier și ai pajiștilor, precum și orice persoană fizică sau juridică care desfășoară o activitate pe un astfel de teren, fără a avea un titlu juridic, au următoarele obligații:

❖ să mențină suprafața împădurită a fondului forestier, a vegetației forestiere din afara fondului forestier, inclusiv a tufișurilor și pajiștilor existente, fiind interzisă reducerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;

- ❖ să exploateze masa lemnoasă în condițiile legii, precum și să ia măsuri de reîmpădurire și, respective, de completare a regenerărilor naturale;
- ❖ să gestioneze corespunzător deșeurile de exploatare rezultate, în condițiile prevăzute de lege;
- ❖ să asigure respectarea regulilor silvice de exploatare și transport tehnologic al lemnului, stabilite conform legii, în scopul menținerii biodiversității pădurilor și a echilibrului ecologic;
- ❖ să respecte regimul silvic în conformitate cu prevederile legislației în domeniul silviculturii și protecției mediului;
- ❖ să asigure aplicarea măsurilor specifice de conservare pentru pădurile cu funcții speciale de protecție, situate pe terenuri cu pante foarte mari, cu procese de alunecare și eroziune, pe grohotișuri, stâncării, la limita superioară de altitudine a vegetației forestiere, precum și pentru alte asemenea păduri;
- ❖ să respecte regimul silvic stabilit pentru conservarea vegetației lemnoase de pe pășunile împădurite care îndeplinesc funcții de protecție a solului și a resurselor de apă;
- ❖ să asigure exploatarea rațională, organizarea și amenajarea pajiștilor, în funcție de capacitatea de refacere a acestora;
- ❖ să exploateze resursele pădurii, fondul cinegetic și piscicol, potrivit prevederilor legale în domeniu;
- ❖ să exploateze pajiștile, în limitele bonității, cu numărul și speciile de animale și în perioada stabilită, în baza studiilor de specialitate și a prevederilor legale specifice;
- ❖ să sesizeze autoritățile pentru protecția mediului despre accidente sau activități care afectează ecosistemele forestiere sau alte asemenea ecosisteme terestre;

Se recomandă și înființarea unui **centru temporar de colectare a deșeurilor de origine animalieră cu camera frigorifică**, prevăzut cu sursă de alimentare cu apă și evacuare a apei uzate într-un bazin vidanjabil, energie electrică în care vor fi depuse cadavrele de animale până la ridicarea acestora de către un operator autorizat și înregistrat, conform Regulamentului CE 1069/2009, O.U.G. 24/2016.

Recomandăm amplasarea unor platforme de depozitare a gunoiului animalier în zona fermelor (platformă gunoi grajd).

Pentru amplasarea acestor obiective este obligatorie efectuarea evaluării impactului asupra sănătății populației în conformitate cu Metodologia de organizare a studiilor de evaluare a impactului anumitor proiecte publice și private asupra sănătății populației, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.524/2019.

3.10.5 Protecția apelor

În prezent comuna nu dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă care să asigure necesarul de apă pentru întreaga populație, o parte din locuitori aprovizionându-se din fântâni de tip rural individuale sau pentru colective mici.

Se va avea în vedere ca zonele de captare a apei potabile să fie pe teren public, în jurul cărora se vor crea zone de protecție sanitară reglementate prin H.G. nr. 101/03.04.1997 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 62 /10.04.1997.

Alte obiective de protecția apelor de suprafață și subterane, prevăzute și în P.U.G. se referă la:

- ❖ consolidarea malurilor, regularizarea porțiunilor de cursuri de ape pe care nu s-au efectuat astfel de lucrări, decolmatarea albiilor, acolo unde apa de-a lungul timpului a acumulat o cantitate impresionantă de aluviuni;
- ❖ se vor organiza campanii de curățare a malurilor pârâurilor, cu ajutorul localnicilor, voluntarilor de mediu și sub îndrumarea Primăriei Comunei Dersca;

❖ se vor respecta zonele de protecție a malurilor cursurilor de apă pe o distanță de cel puțin 5 m de o parte și de alta;

❖ Se interzice depozitarea deșeurilor menajere și animaliere pe malurile cursurilor de apă;

❖ Se interzice construirea de locuințe și alte obiective în zonele de protecție a pârâurilor și în zonele inundabile.

❖ Construcțiile și obiectivele existente, amplasate în aceste zone vor fi demolate, locatarii acestora urmând a fi mutați în case aflate în zone sigure din punct de vedere al riscurilor naturale.

❖ Se interzice construirea de locuințe și alte obiective în zonele de protecție ale culoarelor de medie (20 kv) și înaltă tensiune (100 kv, 220 kv și 400 kv), până la obținerea acordului sau a autorizației de construcție din partea E.On Moldova.

❖ Se vor inventaria toate evacuările de ape uzate necontrolate și se va impune construirea de bazine etanșe vidanjabile pentru apele uzate menajere rezultate de la locuințe și celelalte obiective existente în zonă, care sunt racordate la rețeaua de alimentare cu apă.

❖ În conformitate cu legislația în vigoare privind protecția calității apelor se impune acolo unde există sau se va construi sistem centralizat de alimentare cu apă să se prevadă obligatoriu stație de epurare a apelor uzate rezultate: în situația în care deținătorii de locuințe individuale sau colective ori de incinte în care se desfășoară activități socio-economice au deja sisteme individuale de colectare a apelor uzate (bazine etanșe vidanjabile) aceștia vor lua toate măsurile sanitare necesare pentru dezafectarea lor, odată cu racordarea la rețelele de canalizare.

❖ Pentru zonele de aglomerări umane cu 2000-10000 locuitori, până la data de 1 ianuarie 2022 trebuie prevăzute rețele de canalizare cu epurarea apelor uzate conform prevederilor Tratatului de Aderare;

❖ Se vor amenaja și decolmata rigolele stradale pentru evacuarea apelor pluviale.

❖ Se vor lua toate măsurile astfel încât:

- Să nu spele obiecte, produse, ambalaje, materiale care pot produce impurificarea apelor de suprafață;

- Să nu deverseze în apele de suprafață și subterane, ape uzate, fecaloid-menajere, substanțe petroliere sau substanțe periculoase;

- Să nu arunce și să nu depoziteze pe maluri, în albiile râurilor și în zonele umede și de coastă deșeurile de orice fel;

- Să nu introducă în ape substanțe explozive, tensiune electrică, narcotice, sau substanțe periculoase.

3.10.6 Gestionarea deșeurilor

❖ În conformitate cu prevederile *OUG nr.5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice* – Unitățile administrativ-teritoriale prin autoritățile deliberative asigură, potrivit dispozițiilor Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu completările ulterioare, colectarea DEEE provenite de la gospodăriile particulare, prin cel puțin una dintre următoarele:

- Centre fixe de colectare, cel puțin unul la 50.000 de locuitori, dar nu mai puțin de un centru în fiecare unitate administrativ-teritorială

- Puncte de colectare mobile în măsura în care acestea sunt accesibile populației ca amplasament și perioadă de timp disponibilă

- Colectare periodică, cu operatori desemnați, cel puțin o dată pe trimestru.

Centrele și punctele de colectare publice se amplasează în locuri și la distanțe care să asigure un acces facil, ținându-se seama în special de densitatea populației.

❖ În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 344 din 16 august 2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură (în cazul realizării de stații de epurare în localități);

• Nămolurile provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate din localități și din alte stații de epurare a apelor uzate cu o compoziție asemănătoare apelor uzate orășenești pot fi utilizate în agricultură numai dacă sunt în conformitate normele tehnice;

• Se interzice utilizarea nămolurilor sau livrarea acestora în vederea utilizării lor pe:

- terenurile folosite pentru pășunat;

- terenurile destinate cultivării arbuștilor fructiferi;

- terenurile destinate culturii legumelor;

- terenurile destinate culturilor pomilor fructiferi cu 10 luni înainte de recoltare și în timpul recoltării.

❖ În conformitate cu prevederile H.G. nr. 124/2003 privind prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului cu azbest (M.Of. 109 din 20 februarie 2003) – plăcile cu azbest (eternita) care vor rezulta din urma demolării locuințelor vechi, a obiectivelor existente se va colecta separat într-o zonă specială prevăzută cu containere speciale pentru depozitare și se vor transporta către un depozit de deșeuri periculoase.

❖ În conformitate cu prevederile Ordinul MSF nr. 219/2002 pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale, modificat prin Ordinul 997/2004 (M.Of. nr. 386 din 6 iunie 2002) deșeurile medicale rezultate de la activitățile medicale din localități (dispensare umane, dispensare veterinare) vor fi colectate în recipiente speciali etanși și se vor transporta în condiții de siguranță pe bază de contract de societăți autorizate în acest sens:

❖ În conformitate cu prevederile din Legea nr. 101/2006 serviciului de salubritate a localităților (modificată și completată cu **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/2007**) Consiliul Local are obligația înființării serviciului propriu de salubritate: se vor încheia contracte de preluare a deșeurilor cu fiecare agent economic și cu locuitorii localității;

❖ În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 1.226 din 3 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activități medicale, unitățile în care se desfășoară activități medicale au obligația de a elabora un plan propriu de gestionare a deșeurilor medicale rezultate din aceste activități și de a gestiona aceste deșeuri conform reglementărilor prezentului ordin.

❖ **Colectarea deșeurilor** se poate face:

➤ **Colectare „din poartă în poartă”.** Această opțiune propune colectarea deșeurilor din locuințe individuale și apartamente. Sistemul se bazează fie pe saci de colectare, fie pe recipiente de colectare. Beneficiile acestui sistem includ: (1) confortul locuitorilor; (2) dorința locuitorilor de a-și asuma răspunderea depozitării adecvate a deșeurilor înainte de colectarea acestora. Principalul dezavantaj este că necesită costuri mai mari decât sistemele bazate pe europubele;

➤ **Europubele de 80, 120 sau 240 litri** amplasate în vecinătatea locuințelor. Această opțiune presupune folosirea pubelelor cu roți pentru colectarea deșeurilor. Beneficiile acestei opțiuni sunt: (1) uzare mică a containerelor; (2) manevrare inadecvată a pubelelor; (3) confort îmbunătățit pentru locuitori;

➤ **Containere cu roți de 1100 de litri.** Acest sistem permite stocarea unui volum mai mare de deșeuri. Beneficiile includ rezistența containerelor și un confort relativ pentru locuitori. Aceste containere sunt mai greu de manevrat în comparație cu europubelele;

➤ *Mini-autogunoiere pentru transfer.* În acest sistem, minibasculantele sunt încărcate în vehiculele de colectare. Sistemul nu favorizează eficiența și calitatea serviciilor;

➤ *Colectarea cu vehicule cu remorcă.* Tractoarele cu remorcă sunt o opțiune practică pentru zonele rurale. Sistemul are avantajul accesului pe străzi nepavate, întreținerea și reparațiile ușoare a vehiculelor. Sistemul este mai costisitor decât colectarea cu ajutorul căruțelor trase de cai;

➤ *Colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile (inclusiv deșeuri de ambalaje)* se poate realiza individual, prin puncte sau centre de colectare. Colectarea individuală se poate realiza fie în amestec, fie pe tip de material, cu excepția hârtiei și cartonului. Hârtia și cartonul, din cazul țintelor foarte ridicate de reciclare și a cerințelor de calitate impuse de reciclatori va fi colectată separat.

Obligatoriu se va introduce sistemul selectiv de colectare a deșeurilor, în special pentru hârtie, carton, PET-uri; tratarea deșeurilor biodegradabile în propriile gospodării, colectarea selectivă a deșeurilor care nu pot fi refolosite.

Obligatoriu se vor urmări condițiile de depozitare a deșeurilor în punctele de colectare din comuna, stabilite în Planul Urbanistic și mai ales transportul acestora către depozitul zonal conform soluției implementate prin Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor în județul Botosani.

❖ Se vor face acțiuni de informare și conștientizare pentru populație cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor și introducerea conceptului de obținere a compostului în gospodării;

❖ Se vor încheia contracte cu unități tip Protan pentru ridicarea cadavrelor din animale și se vor desființa puțurile seci existente;

❖ Se vor prevedea platforme pentru depozitarea deșeurilor rezultate din construcții și demolări în vederea valorificării și refolosirii acestora. Realizarea unei astfel de platforme se va face prin parcurgerea procedurii de reglementare specifică.

❖ Utilizarea deșeurilor din construcții și demolări pentru diferite lucrări de construire, se face cu respectarea prevederilor OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor și ale normativelor specifice ale Inspectoratului de Stat în Construcții, care stabilesc în ce condiții/lucrări și cantități se poate aproba utilizarea deșeurilor din construcții și demolări, tratate în prealabil. Deșeurile cu conținut de azbest rezultate din construcții și demolări vor fi predate unui operator economic autorizat pentru colectarea/depozitarea/transportul/eliminarea acestor deșeuri.

❖ obligatiile ce le revin autorităților comunei Dersca, conform OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor referitoare la:

➤ modul de gestionare al deșeurilor provenite de la lucrări pentru care nu este necesară emiterea unei autorizații de construire/desființare;

➤ modul de gestionare al deșeurilor provenite de la lucrări de construcții abandonate pe teritoriul administrativ al comunei;

➤ organizarea pe teritoriul comunei, până la 1 ianuarie 2025, a unui sistem de colectare separată a fracției de deșeuri periculoase care provin din gospodării,

➤ să se asigure ca sunt tratate în conformitate cu art. 4 și 21 și că nu contaminează alte fluxuri de deșeuri municipale;

➤ Până la 31 decembrie 2023 trebuie să organizeze colectarea separată și reciclarea la sursă a biodeșeurilor sau colectarea separată a acestora rară a le amesteca cu alte tipuri de deșeuri.

➤ se va specifica obligativitatea întocmirii și actualizării REGISTRULUI SPATIILOR VERZI, conform art.16 din *Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localității/or*, cu modificările și completările ulterioare.

3.10.7. Protecția calității aerului

La nivelul comunei DERSCA nu există un inventar al emisiilor de GES din diferite surse. Sectorul industrial poluant major pentru aer, este practic inexistent pe teritoriul comunei.

Cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră (CO₂) nu este semnificativă – legislația în domeniu se referă la surse dirijate mari la care impun limite privind producerea de energie (se iau în considerare numai instalațiile care produc peste 20 MWh, nefiind cazul pentru comuna DERSCA).

Emisiile de poluanți în atmosferă se vor situa la un nivel astfel încât să nu determine o deteriorare a calității aerului, respectiv să nu conducă la depășirea valorilor limită la emisii stabilite prin *STAS 12574/87- Aer din zonele protejate. Condiții de calitate.*

În absența unor surse majore și permanente de poluare a aerului nu sunt necesare măsuri speciale, specifice.

Sunt necesare unele măsuri punctuale:

- Este interzisă arderea deșeurilor din gospodăria în spații deschise deoarece generează mulți factori poluanți, precum: dioxina, poluarea cu particule, hidrocarburi aromatice policiclice, compuși organici volatili, monoxid de carbon, hexaclorbenzen, și cenușă.
- În perioada caldă a anului depozitarea de materii organice poate crea inconfort prin emisia de substanțe urât mirositoare (amoniac, hidrogen sulfurat s.a.), de aceea este necesară (iar PUG-ul prevede) delimitarea și amenajarea unui depozit temporar pentru deșeurile animaliere.
- Modernizarea drumurilor locale, care sunt în general din pământ, și care generează un mare disconfort prin praful (particulele) care rezultă în timpul circulației și sunt greu practicabile pe timp nefavorabil.
- Deținătorii, cu orice titlu, de terenuri pe care se găsesc perdelele și aliniamentele de protecție, spațiile verzi, parcurile, gardurile vii sunt obligați să le întrețină pentru îmbunătățirea capacității de regenerare a atmosferei, protecția fonică și eoliană.

Conform Legii nr. 123 din 10 iulie 2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului se vor respecta următoarele măsuri de prevenire și reducere a disconfortului olfactiv:

- Operatorul economic/Titularul care desfășoară activități pentru care este necesară obținerea autorizației/autorizației integrate de mediu ia toate măsurile necesare pentru prevenirea disconfortului olfactiv astfel încât să nu afecteze sănătatea populației și mediul înconjurător.
- În situația în care prevenirea emisiilor de substanțe cu puternic impact olfactiv nu este posibilă din punct de vedere tehnic și economic, operatorul economic/titularul activității ia toate măsurile necesare pentru reducerea emisiilor de miros astfel încât disconfortul olfactiv să nu afecteze sănătatea populației și mediul înconjurător.

- Operatorul economic/Titularul activităților care pot produce disconfort olfactiv și pentru care este necesară obținerea autorizației/autorizației integrate de mediu asigură sisteme proprii de monitorizare a disconfortului olfactiv.
- Autorizația/Autorizația integrată de mediu pentru activitățile care pot crea disconfort olfactiv trebuie să cuprindă un plan de gestionare a disconfortului olfactiv.
- Prezența și concentrația mirosurilor în aerul înconjurător se evaluează în conformitate cu standardele în vigoare, respectiv «SR EN 16841-1 Aer înconjurător. Determinarea prezenței mirosurilor în aerul înconjurător prin inspecție în teren Partea 1: Metoda grilei», «SR EN 16841-2 Aer înconjurător. Determinarea prezenței mirosurilor în aerul înconjurător prin inspecție în teren Partea 2: Metoda dărei de miros» și «SR EN 13725 Calitatea aerului. Determinarea concentrației unui miros prin olfactometrie dinamică» sau cu alte standarde internaționale care garantează obținerea de date de o calitate științifică echivalentă.

Pentru asigurarea unui mediu de viață sănătos, autoritățile administrației publice locale, precum și, după caz, persoanele fizice și juridice au următoarele obligații:

- să întrețină rețeaua de canalizare, instalațiile de preepurare/stațiile de epurare și să ia toate măsurile astfel încât să nu creeze disconfort olfactiv;
- să controleze cu scop preventiv și la sesizarea publicului activitățile care nu se supun reglementării din punctul de vedere al protecției mediului și care pot crea disconfort olfactiv;
- la implementarea prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vecinătatea activităților cu posibil impact olfactiv asupra populației, autoritățile administrației publice locale resping solicitările de dezvoltare a proiectelor care necesită asigurarea de protecție sanitară, dacă distanțele minime de protecție sanitară stabilite între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sănătății populației nu sunt respectate;
- în cazul zonelor rezidențiale în vecinătatea cărora se desfășoară activități existente cu impact olfactiv la care distanța minimă de protecție sanitară în vigoare nu este respectată, operatorul/titularul activității are obligația să ia toate măsurile necesare în vederea diminuării disconfortului produs, prin implementarea unui plan de gestionare a disconfortului olfactiv avizat de autoritatea publică centrală pentru sănătate, prin structurile subordonate și/sau autoritatea administrației publice locale, după caz. Pentru activitățile supuse procedurilor de reglementare din punctul de vedere al protecției mediului planul de gestionare a disconfortului olfactiv se avizează și de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, prin structurile subordonate."

3.10.8 Protecția așezărilor umane

❖ Se vor lua măsuri de îmbunătățire a microclimatului localității Dersca, prin amenajarea și întreținerea izvoarelor și a luciilor de apă din interiorul și din zonele

limitrofe acestora, să înfrumusețeze și să protejeze peisajul, să mențină curățenia stradală;

❖ să informeze publicul asupra riscurilor generate de funcționarea sau existența obiectivelor cu risc pentru sănătatea populației și mediu;

❖ să adopte elemente arhitecturale adecvate, să optimizeze densitatea de locuire, concomitent cu menținerea, întreținerea și dezvoltarea spațiilor verzi, a parcurilor, a aliniamentelor de arbori și a perdelelor de protecție stradală, a amenajamentelor peisagistice cu funcție ecologică, estetică și recreativă;

❖ în cazul apariției de noi activități să reglementeze, inclusiv prin interzicerea temporară sau permanentă, accesul anumitor tipuri de autovehicule sau desfășurarea unor activități generatoare de disconfort pentru populație în anumite zone ale localității, cu predominanță în spațiile destinate locuințelor, în zonele destinate tratamentului, odihnei, recreerii și agrementului;

❖ se vor impune măsuri obligatorii, pentru persoanele fizice și juridice, cu privire la întreținerea și înfrumusețarea, după caz, a clădirilor, curților și împrejurimilor acestora, a spațiilor verzi din curți și dintre clădiri, a arborilor și arbuștilor.

Directia de Sanatate Publica Botosani a emis Notificare asistenta de specialitate pentru proiectele "Construire centrală eoliană Dersca 1 (turbine eoliene, drumuri interioare, platforme tehnologice, racord electric turbine, statie electrica, organizare de santier)", "Construire centrală eoliană Dersca 2 (turbine eoliene, drumuri interioare, platforme tehnologice, racord electric turbine, statie electrica, organizare de santier)", propus a fi amplasat in extravilanul comunelor Dersca si Candesti judetul Botosani, titular NORTH EOLIAN PROJECT S.R.L.. În urma completării documentației cu Studiul de evaluare a impactului asupra sanatatii si confortului populatiei si a respectarii integrale a proiectului si documentatiei, obiectivul este in concordanta cu Normele de Igiена si Sanatate Publica aprobate prin Ordinul M.S. nr.119/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Conform Normei Tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice - Cod ANRE: 239/2019 Anexa nr. 6, distanța de siguranță aferentă centralelor eoliene față de clădirile locuite este stabilită astfel: înălțimea pilonului x 3; această distanță se poate reduce, față de zona de locuințe, cu acordul comunității locale, până la o valoare minimă egală cu înălțimea pilonului plus lungimea palei + 3m; distanța instalației eoliene destinată satisfacerii consumului propriu al unei zone de locuințe va fi cel puțin egală cu înălțimea pilonului plus lungimea palei + 3m; distanța instalației eoliene proprii a unei locuințe nu se normează. În cazul parcului eolian CEE Dersca 1 (NEP), înălțimea pilonului turbinelor propuse va fi de 135 m, distanța de siguranță recomandată față de clădirile de locuit fiind astfel de cca. 405 m.

Cele mai apropiate turbine de intravilan: de loc. Dersca este N5 – la distanța de 897.2 m pentru Dersca 1 si 1539,7 m de turbina S2 pentru Dersca 2.

Măsurile generale propuse pentru minimizarea sau evitarea efectelor negative asupra mediului în timpul construcției și operării parcului eolian, sunt:

- Amplasarea parcului eolian la distanțe mari față de centrele populate și față de zonele de dezvoltare urbanistică propuse;
- Amplasarea turbinelor în spații deschise pentru evitarea despăduririlor;
- Amplasarea parcului eolian și a drumului de acces în afara ariilor protejate;
- Utilizarea drumurilor existente pe cât posibil pentru a minimiza perturbarea terenurilor agricole, a pășunilor și a altor habitate importante;

- Utilizarea de tehnici de construcție care minimizează perturbarea vegetației, faunei și a cursurilor de apă;

- Refacerea habitatelor alterate în timpul construcției;

- Implementarea în faza de construcție de planuri pentru: managementul deșeurilor, controlul scurgerilor, controlul eroziunii solului, controlul emisiilor de praf, intervenție în caz de poluare accidentală, prevenire a poluărilor accidentale, prevenire și stingere a incendiilor etc., pentru controlul și minimizarea impactului asupra factorilor de mediu apă, aer, sol.

- În perioada de construcție va fi angajat un supervisor de mediu care să urmărească și să conducă implementarea tuturor măsurilor de protecție a mediului asumate de beneficiar.

- În perioada de operare, va fi angajat un supervisor de mediu care să urmărească și să conducă implementarea tuturor măsurilor de protecție a mediului asumate de beneficiar.

Nu se impun măsuri specifice de reducere a impactului, având în vedere că nici un impact negativ moderat, semnificativ sau major nu a fost identificat.

Punerea în funcțiune a investiției propuse se va realiza după solicitarea și obținerea autorizației de mediu.

Comuna DERSCA este considerată zonă rurală, nefiind deloc industrializată, singurele surse de zgomot și vibrații demne de luat în seamă sunt determinate de activitățile de transport de-a lungul DJ/DC. Prin reabilitarea căilor de comunicație județene și asfaltarea drumurilor comunale ce străbat localitatea se îmbunătățește și activitatea de transport, cu efecte pozitive în ceea ce privește zgomotul și vibrațiile generate.

La nivelul **comunei Dersca**, zonele care reprezintă surse de zgomot și vibrații o constituie drumul județean DJ291B care traversează comuna de la Sud la Vest pe o lungime de 7,5 km, porțiune asfaltată în totalitate, DC76B- 2,1 km asfaltati in totalitate și DC 77 - 4,2 km asfaltat dar aflat în stare de degradare.

Pentru obiectivele economice cu surse de zgomot și vibrații, dimensionarea zonelor de protecție sanitare se vor face în așa fel încât în teritoriile protejate nivelul acustic echivalent continuu (Leq), măsurat la 3 m de peretele exterior al locuinței și la 1,5 m înălțime de sol, să nu depășească 50 dB (A) și curba de zgomot 45 dB (A). În timpul nopții (orele 22,00 - 6,00), nivelul acustic echivalent continuu trebuie să fie redus cu 10 dB (A) față de valorile din timpul zilei.

Unitățile care, prin specificul activității lor, necesită protecție specială (spitale, centre de sănătate, creșe, grădinițe, școli, biblioteci, muzee, etc.) se vor amplasa în așa fel încât să li se asigure o zonă de protecție de minimum 50 m față de locuințe și de arterele de circulație.

Aceste zone vor fi delimitate prin amplasare de perdele forestiere cu scopul de a reduce nivelul de zgomot.

Tabel 26 Limite admise ale nivelului de zgomot la limita spațiilor funcționale:

Nr	Spatii functionale	Nivel de presiune acustică continuu LAeqT(dB)
1	Spatii de recreere și odihnă, de tratament medical si balneo - c1imatic	45
2	Incinte de școli, creșe sau grădinite și spatii de joacă pentru copii	75
3	Stadioane, cinematografe și teatre aer liber, manifestări culturale. sportive și de , divertisment desfășurate în aer liber .)	90
4	Incinte industriale si spatii cu activități asimilate activităților industriale ••)	65
5	Piete, spatii cu activitate comercială, restaurante în aer liber •••)	65
6	Parcaje auto•••••)	70

Note:

**) - limita acestor spații = spațiul amenajat exclusiv pentru activitatea specifică, nu limita proprietății*

****) - orice spațiu care are activități comerciale, de producție sau de întreținere (tip service auto, spălătorii, etc) și care nu se află poziționat într-o zonă industrială stabilită conform PUG. Limita spațiului funcțional = limita proprietății din planul cadastral (inclusiv teren)*

*****) - limita acestor spații = limita spațiului amenajat pentru activitatea specifică, nu limita proprietății*

******) - limita acestor spații = spațiul amenajat exclusiv ca parcaj auto care deservește obiective economice mari, nu cele amenajate de-a lungul arterelor de circulație.*

Tabel 27 Limite admisibile ale nivelului de zgomot la limita zonelor funcționale:

Nr.	Zone funcționale	Nivel de presiune acustică continuu LAeqT(dB)
1	Parcuri*)	45
2	Zonă industrială*)	65
3	Zonă rezidențială*)	60

Notă:

*- *) Limita acestor zone funcționale se stabilește prin PUG*

- În cazul a două sau mai multe zone funcționale adiacente pentru care sunt stabilite limite admisibile diferite, pe linia de demarcație a respectivelor zone funcționale se ia în considerare acea limită admisibilă care are valoarea cea mai mică.

3.10.9 Protejarea valorilor materiale, patrimonial cultural, inclusiv cel arhitectonic arheologic și peisagistic

Pe raza comunei Dersca, județul Botosani, sunt declarate următoarele monumente istorice pentru care se vor respecta reglementările aflate în vigoare.

- **Cod LMI – BT-I-s-A-01777 – Așezarea fortificată de la Dersca, punct "Berezna" localitatea DERSCA; comuna DERSCA – datare sec. XI - III a. Chr., Hallstatt, Cultura geto – dacică**
- **Cod LMI – BT-II-m-B-01967 – Conacul Eduard Burbor, localitatea DERSCA; comuna DERSCA – datare 1882**

Conform legislației de protejare a monumentelor – Legea 422/2001 republicată (art. 45 – 47 referitoare la atribuțiile primăriilor în acest domeniu; art. 9 și 59 referitoare la zonele de protecție) și Ordinul nr. 2237/2004 privind aprobarea Normelor metodologice de semnalizare a monumentelor istorice, zonele de protecție ale monumentelor istorice sunt:

✚ Monumentele care se află în intravilanul localității au zona de protecție cu raza de 200 m.

✚ Monumentele care se află în extravilanul localității au zona de protecție cu raza de 500 m.

Bunurile de patrimoniu arheologic sunt parte integrantă a patrimoniului cultural național și pot fi clasate și protejate drept bunuri de patrimoniu cultural național mobil, drept situri arheologice sau ca monumente istorice, conform legii.

Descoperirile arheologice întâmplătoare se anunță, în termen de cel mult 72 de ore, primarului unității administrativ-teritoriale de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare al terenului în cauză.

Regimul de protecție a zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.

Cercetările arheologice preventive și supravegherea arheologică sunt obligatorii în cadrul proiectelor de restaurare; supravegherea arheologică este inclusă în devizul constructorului, urmând ca decontarea să se realizeze pe baza raportului de cercetare întocmit de arheolog.

În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul unității administrativ - teritoriale dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, și se instituie regimul de supraveghere sau săpătura arheologică.

Pentru efectuarea săpăturilor impuse de cercetările arheologice se folosește și personal necalificat, angajat prin convenție încheiată între instituția angajatoare și lucrători, în condițiile prezentei ordonanțe.

Pe raza comunei Dersca, județul Botosani, sunt declarate următoarele situri arheologice, înscrise în RAN, pentru care se vor respecta reglementările aflate în vigoare.

- COD RAN - 37020.02 Așezarea fortificată medievală de la Dersca-La Pisc
- COD RAN - 37020.03 Așezarea medievală de la Dersca - La Săliștea Veche
- COD RAN - 37020.04 Așezarea Cucuteni de la Dersca-Coasta Piscului

- COD RAN - 37020.05 Situl arheologic de la Dersca-Strejanca
- COD RAN - 37020.06 Situl arheologic de la Dersca-La Prisacă
- COD RAN - 37020.07 Movila de la Dersca-Pădurea Gura Drumului
- COD RAN - 37020.08 Movila I de la Dersca-Dealul Breaz
- COD RAN - 37020.09 Movila II de la Dersca-Dealul Breaz
- COD RAN - 37020.10 Movila de la Dersca - Dealul Pietrișului
- COD RAN - 37020.11 Movila de la Dersca - din Podiș
- COD RAN - 37020.12 Movila de la Dersca-Dealul Loznei

Toate monumentele istorice înscrise în LMI și siturile arheologice înscrise în RAN au fost delimitate și reprezentate pe planuri.

3.11 Reglementări urbanistice

Reglementările urbanistice s-au făcut prin definirea zonelor funcționale, pe schema stradală existentă:

- Zonele funcționale sunt cu destinații bine definite;
- S-au identificat și delimitat zonele protejate care constau în monumentele de arhitectură și ansambluri de arhitectură;
- În cadrul P.U.G. s-au precizat terenurile cu interdicții temporare de construire, pentru zonele care necesită studii și cercetări suplimentare;
- S-au precizat zonele cu interdicții definitive pentru zonele cu riscuri naturale și zonele care au rezultat din considerente de protecție sanitară.
- Interdicțiile de construire își pierd valabilitatea în momentul eliminării cauzelor care le-au determinat;
- Este obligatorie efectuarea evaluării impactului asupra sănătății populației în conformitate cu Metodologia de organizare a studiilor de evaluare a impactului anumitor proiecte publice și private asupra sănătății populației, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.524/2019, pentru următoarele obiective și activități:
 - a) ferme și crescătorii de cabaline, taurine, păsări, ovine, caprine, porci, iepuri, struți și melci;
 - b) complexuri industriale de porci și păsări;
 - c) spitale veterinare;
 - d) grajduri de izolare și carantină pentru animale;
 - e) adăposturi pentru animale, inclusiv comunitare;
 - f) abatoare;
 - g) centre de sacrificare, târguri de animale vii și baze de achiziție a animalelor;
 - h) depozite pentru colectarea și păstrarea produselor de origine animală;
 - i) platforme pentru depozitarea dejecțiilor animale care deservește mai multe exploatații zootehnice, platforme comunale;
 - j) stații de epurare a apelor reziduale de la fermele de porcine;
 - k) depozite pentru produse de origine vegetală (silozuri de cereale, stații de tratare a semințelor);
 - l) stații de epurare, inclusiv a apelor uzate menajere cu bazine acoperite, a apelor uzate industriale și apelor uzate menajere cu bazine deschise;
 - m) stații de epurare de tip modular (containerizate);
 - n) paturi de uscare a nămolurilor și bazine deschise pentru fermentarea nămolurilor;

- o) depozite controlate de deșeuri periculoase și nepericuloase;
- p) incineratoare pentru deșeuri periculoase și nepericuloase;
- q) crematorii umane;
- r) autobazele serviciilor de salubritate;
- s) stație de preparare mixturi asfaltice, betoane;
- t) bazele de utilaje ale întreprinderilor de transport;
- u) depozitele de combustibil cu capacitate mai mare de 10.000 de litri;
- v) depozite de fier vechi, cărbuni și ateliere de tăiat lemne;
- w) bocșe (tradiționale) pentru producerea de cărbune (mangal);
- x) parcuri eoliene;
- y) cimitire și incineratoare pentru animale de companie;
- z) stații de stocare temporară a deșeurilor, precum și stații de transfer al deșeurilor.

Pentru obiective care nu se regăsesc mai sus și activități care nu sunt supuse reglementărilor de evaluare a impactului asupra mediului, specialiștii direcțiilor de sănătate publică județene vor evalua dacă funcționarea acestora implică riscuri asupra sănătății publice fie în stadiul de proiect, fie în faza de funcționare și, în caz afirmativ, vor solicita operatorului economic efectuarea unui studiu de evaluare a impactului asupra sănătății.

Autorizarea lucrărilor de construcții se va putea face numai cu respectarea prevederilor noilor reglementări legislative: O.U.G. 214-2008 și H.G. 119 - 2009 și a prezentului regulament.

Măsuri aplicabile în zona construită protejată (în arealele zonelor de protecție a monumentelor istorice):

- Sunt permise realizarea clădirilor de locuit și cele cu funcțiuni complementare pe bază de proiecte autorizate întocmite, verificate și autorizate conform legii;
- Clădirile de locuit și anexele gospodărești (bucătării de vară, magazii, adăposturi atelaje) vor putea fi renovate, reparate sau extinse pe bază de proiecte autorizate, întocmite, verificate și autorizate conform legii, cu respectarea strictă a regimurilor P.O.T și C.U.T;
- Se pot executa lucrări de demolare sau îndepărtare a construcțiilor degradate, numai în baza autorizațiilor de desființare, măsuri de protecția mediului și D.T.O.E;
- Dacă aceste proiecte se referă la obiective înscrise pe listele de patrimoniu se va obține obligatoriu și Avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al Inspectoratului Județean pentru Cultură;
- Se permite continuarea executării tuturor lucrărilor de reparare sau extindere a rețelelor edilitare conform proiectelor avizate;
- Se permite, cu acordul instituțiilor abilitate, implementarea oricărui proiect care poate contribui la îmbogățirea, reliefarea, clarificarea sau punerea în valoare a patrimoniului cultural aferent ansamblurilor mănăstirești;
- Realizarea unui sistem de colectare și dirijare a apelor pluviale, sistematizarea pe verticală a terenului pentru îmbunătățirea condițiilor de preluare a apelor pluviale și accesul la dotările existente și propuse, realizarea unor spații de parcare adecvate, refacerea și extinderea rețelelor electrice;
- Se permite realizarea, în condițiile legii și numai dacă nu afectează clădirile aparținând zonei protejate, a lucrărilor de îndiguire, stabilizare de maluri, lucrărilor pentru evitarea alunecărilor de teren, amenajărilor forestiere, regularizarea cursurilor de apă, plantații de protecție față de drumuri sau cimitire;
- Lățimea frontului la stradă pentru loturile în care urmează a se ridica noi construcții trebuie să fie de minim 8 m pentru clădiri înșiruite și de minimum 12 m pentru clădiri izolate sau cuplate.

- Fiecare nouă locuință trebuie să aibă asigurat cel puțin un loc de parcare în curte;
- Acoperișul va de fi tip șarpantă cu învelitoare din lemn (tratată cu Diasyl-soluții A+B culoare natur), tablă amprentată (culori – nuanțe de gri sau nuanțe de maron), ori țiglă (nuanțe de gri sau nuanțe de maron);
- Culoarea zugrăvelilor fațadelor se recomandă a fi alb, celelalte elemente de fațadă (stâlpi și grinzi din lemn, tâmplărie, parapetei balcon, etc.) putând fi tratate coloristic pentru a se păstra culorile naturale ale materialului;
- În cadrul soluțiilor arhitecturale la proiectele noi se vor prelua elementele specifice locale (přidvor din lemn, închis cu geamlăc, balcoane din lemn, ornamente arhitecturale din lemn);
- Aspectul exterior al construcțiilor propuse nu trebuie să distoneze și nici să concureze cu imaginea de ansamblu a zonei protejate;
- Tipuri interzise de ocupare și utilizare: obiective cu specific industrial, unități de alimentație publică, orice alte obiective care sunt potențiale surse de poluare de orice fel sau au activități contrare spiritului de odihnă sau reculegere.

3.12 Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare

Obiective de utilitate publică

-Introducerea cadastrului general, la nivel de comună, și prelucrarea datelor în dezvoltarea bazei de date G.I.S. (Sistem Informatic Geografic), utilizat în gestiunea teritoriului;

- Realizarea de studii privind structura populației după limba maternă și religie;
- Extinderea rețelei de cablu TV, antene satelit și conexiune la internet;
- Realizarea și extinderea rețelei de alimentare cu gaze naturale;
- Extinderea rețelei de alimentare cu apă;
- Realizarea și extinderea rețelei de canalizare;
- Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;
- Extinderea rețelei telefonice;
- Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei stradale;
- Amenajarea de spații verzi din domeniul privat al primăriei;
- Configurarea zonei agro industriale a comunei.

4. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA PLANULUI - CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE

În conformitate cu cele studiate și cu P.A.T.J. Botosani, comuna Dersca se înscrie în zona celor cu profil agricol, bazat pe cultivarea plantelor și creșterea animalelor și secundar industrial prin prelucrarea lemnului.

Șansele de relansare economică a localității sunt pe profil social - economic, dominant agricol, secundar industrial, pe baza căruia administrația locală va putea iniția programul de dezvoltare.

Ca priorități de intervenție se impun:

- Inițierea de măsuri pentru buna întreținere și folosire a pășunilor și a drumurilor de acces a turmelor de animale conform regulilor sanitare;
- Inițierea de măsuri pentru exploatarea terenurilor arabile utilizând tehnologii avansate.

Deasemenea, pe pășuni și fânețe să se execute desecări, drenări de mlaștini (acolo unde este cazul) și acolo unde se organizează stâni să se amenajeze construcții specifice.

Inițierea de măsuri pentru funcționarea unităților industriale și a celor agrozootehnice pe bază de tehnologii bine definite, modernizate și ecologice.

Toate aceste unități industriale sub controlul administrației locale vor trebui să funcționeze pe bază de aviz eliberat de Agenția de Protecție a Mediului din Botosani.

Având în vedere șansele de relansare economico - socială a comunei Dersca, prevederile P.U.G. cuprind, în principal:

- Zonele funcționale, stabilite în intravilan, și condițiile de relații dintre acestea;
- Gradul relativ scăzut de echipare cu rețele de canalizare a apelor uzate menajere, în mediul rural, face necesar un program de investiții de lungă durată în acest domeniu;

- Zonele de locuit se vor organiza pe bază reglementarilor din P.U.G., pe terenurile libere pentru care au fost trecute restricții, se vor solicita documentatii de specialitate pentru ridicarea restricțiilor, sau se vor solicita elaborare de documentații de urbanism;

Au fost determinate zonele cu riscuri naturale. În aceste zone, dacă fac parte din intravilan propus, se vor solicita studii de aprofundare, aferente riscului natural prezentat pentru aceasta zona.

Pentru aplicarea prevederilor P.U.G. și aprofundarea propunerilor generale reglementate, este necesar să se elaboreze, cu precădere, următoarele documentații:

-Se va iniția realizarea de studii și proiecte necesare combaterii riscurilor naturale, cele care au fost puse în evidență în prezenta documentație și se vor nominaliza în programele administrației locale, realizarea acestora cu termene corelate cu asigurarea de fonduri din resurse locale sau din bugetul de stat.

-Termenul de valabilitate al prezentului P.U.G. se propune anul 2033, după care se va realiza oportunitatea prelungirii valabilității sau reactualizării.

Dacă în acest termen vor apărea elemente legislative sau de altă natură, care nu sunt previzibile în anul elaborării prezentului P.U.G., se va reactualiza, pe baza unei noi teme de proiectare a unor noi studii de fundamentare.

Întocmit,

Geograf Idriceanu Costinel

Şef proiect,
Arh. Eugen Alexandru Micşa

Verificat,

Ing. Afrăsinei Mircea